

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

CORREO
ARGENTINO
(Precedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires, 18. avgusta (agosto) 1949.

No. (Štev.) 33.

PREVIDEN GOSPODAR

Amerika! Ta čarobna beseda je v slovenskih ušesih vedno prijetno zvenela. Dežela udobja, bogastva, svobode! Desettisoči so leto za letom odhajali v to obljudeno deželo in le redki so se vračali nazaj, znamenje, da jim je bilo dobro. Pa ne vsem!

Nekateri so si pribrali lepe tisočake, zgradili svoj novi dom, ustanovili svojo družino, drugi pa so tavalni okrog, brez prihrankov in nezadovoljni, dokler niso nekje izginili ali pa se vrnilo izmognani domov umret. Vsi brez izjeme pa so edini v tem, da tudi v Ameriki ne letajo počeni piščanci po zraku in marsikdo je priznal: če bi bil garal doma tako kot sem moral v Ameriki, bi imel Ameriko doma.

Vendar, tujina je privlačna. Vabljen je za delovnega človeka osemurni delovnik in redni tedenski zaslužek. Ne boji se ne slane ne toče. Mesto in industrijski kraji imajo svoje privlačnosti, ki se jih človek hitro privadi. Prve mesece mu ni nič mahiniti pol ure ali več peš, kmalu pa človek že čaka pol ure na kolektiv, da se popelje pet kvader daleč. Sprva mu je vsakega groša škoda, kmalu pa mu za desetak ni veliko. Skraja je zadovoljen, ko vidi bajno razsvetljavo osrednjih ulic, čez nekaj mesecev pa že premišlja, če bi ne kazalo iti v kino, kjer so vstopnice po štiri pesi in ne v sosednjega, kjer so le po dva. Tudi za taksi se dobi včasih kak pesos: kdo se bo zmeraj preival po kolektivih in tramvajih, tako pa smukneš kot ščuka skozi mestni vrvež in že si pri znanjih, ki ti ponudijo prigrizek in kozarec pijače. In da nisi umazan, primakneš še ti iz svojega za novo pijačo in jedajo, potem, ko res ni potreben nihče več.

Tako se je razvijalo življenje večine slovenskih naseljencev v severni in južni Ameriki. Je včasih neizogibna ta prilagoditev novim razmeram. Vendar pazimo, da ne bomo šli v amerikanizirano predaleč.

Mi smo prišli v to deželo v letih velikega blagostanja in izrednega gospodarskega zaleta. Vsakdo lahko zasluži, dobro zasluži, če je zdrav in pameten. Vendar prevdaren človek nikoli ne pozabi na to, da se zmeraj lahko dogodi kaj neprijetnega, kar vrže njegove račune in načrte iz ravnotežja.

V državnih gospodarstvih po celem svetu slede dobrim letom blagostanja in udobja suha leta krize in pomanjkanja. To gospodarsko valovanje je neizogibno. Pojavlja se v najbogatejših državah. Previden gospodar ureja svoje gospodarstvo vedno tako, da ima pripravljeno rezervo za hude čase: kmet nekaj žita v kašči, delavec pa prihranek v denarju. Ta železna rezerva navadno pomaga prebroditi najhujše težave.

Nesreča nikdar ne počiva, tudi v letih udobja ne. Nesreča pri delu, na cesti ali kaka bolezen te lahko v trenutku pahne v bedo. Prvi plačilni dan brez rednega zaslužka je grozen, če ni v hiši nobenega prihranka za živčevje, za stano-

vanje, za sto majhnih potreb. Tu ne boš našel človeka, ki bi te za božji lon vzela pod streho, kot so storili tvoji sosede doma, če si izgubil dom, in ti dali še jesti po vrhu. Enega ali drugega naše skromne dobrodelnice ustanove že se podpirajo, kaj pa bo, če bo šlo število potrebnih v stotine? In to ni izključeno. Ob teh mislih se mi vedno znova vrva želja, da bi si Slovenci čimprej ustanovili svojo lastno podporno organizacijo.

Varujmo se dolgov! Gorje onemu, ki se zadolži v letih blagostanja in ki mora plačevati dolg in obresti v letih krize.

Varujmo se predrznih spekulacij. Ne vlagajmo denarja v sumljiva podjetja in kupčije. Okrog nas je polno ljudi, sladkih besed in velikih obljub, ki nas hočejo prelisičiti in se okoristiti z našimi žulji.

Loterija? To je velika bolezen te dežele. Vem, da gre v loterijo tudi premo-

go slovenskih desetakov, vsak spremljan s tiho željo: Sedaj pa bo! Pa ni nič — in tudi ne bo! Igra na loterijo je veliko predrag sport, da bi si ga smel privoščiti slovenski naseljencev.

Plemenit, od Boga blagoslovljen je prihranek, ki ga vi darujete v obliki skromne pošiljke dragim v domovini, ki stradajo in so goli in bosi. Pomagajmo jim po svojih močeh lajšati gorje, ki je prišlo nad nje!

Se zelo prav nam bo prišel vsak prihranjen stotak!

Kakor je nesmiselno izdati po nepotrebnem en sam pesos, tako bi bilo nesmiselno tudi pretirano skoparjenje in pehanje za večjim zaslužkom na račun zdravja. Zdravje v tujini je veliko več vredno kot doma. Uredimo modro svojo prehrano.

Te skromne vrstice nimajo drugega namena kakor potrditi prevdarne naše ljudi na pravi poti, ki so jo začeli in opozoriti one, ki morda stvar preveč na lahko vzamejo, da se pravočasno izognemo nevarnostim, ki jih čakajo.

Ameriška letalska sila

William Bradford, dolgoletni zaupnik najzmožnejših generalov ameriških zračnih sil, je podal pred kratkim tole zanimivo sliko udarne moči ameriškega vojnega letalstva:

1. U. S. A. ima sedaj dovolj atomskega orožja za uničenje sovjetskega napadalca.

2. Velik del prebivalstva večjih ruskih mest-milijoni oseb — bo v slučaju vojske postal žrtev prvih atomskih napadov.

3. Določeni so že objekti za bombardiranje in letala pripravljena noč in dan za odlet.

4. Atomsko strateško bombardiranje Rusije se bo izvedlo v trenutku, ko bo Sovjetska zveza napadla U. S. A. ali katerokoli svobodno državo.

5. Voina ali mir sta odvisna od volje kremeljskih mogotcev.

★

Ali U. S. A. lahko onemogoči sovjetski vojni stroj v prvih trenutkih ali ne, dasta na to vprašanje odgovor dve dejstvi in sicer:

1. U. S. A. ima zadostno število atomskih bomb in

2. U. S. A. ima dovolj sredstev te bombe odvreči na sama središča sovjetske voine sile.

Leta 1945. je atomska bomba, ki je padla na Hirošimo, uničila 66.000 oseb naenkrat. Leta 1948. je imela atomska bomba še večji uničevalni učinek in izdelanih je bilo tudi že več različnih vrst.

Ni na samo dovolj imeti zalogo atomskih bomb. Važna so sredstva za prenos takih bomb na sovražnikovo ozemlje. V ta namen je dan in noč pripravljenih 55.000 letalcev in 360 bombnikov prve bojne linije pod poveljstvom generala Curtis E. LeMay-a. Osebe teh eskadril je sestavljeno iz najboljših le-

talcev druge svetovne vojne, ki so se borili nad Berlinom, Essenom in nad drugimi nemškimi ter japonskimi mesti. Ti bombniki (B-29 in B-36) lete v višinah 9.000 m pri vseh meteoroloških prilikah in imajo poletni radij nad 12.000 km. Z njimi po izjavi generala Vandenberg-a, šefa U. S. A. vojnega letalstva, doseže ameriška zračna sila z ameriških oporišč katerokoli točko v Sovjetski zvezi.

Ameriški bombniki B-20 in B-36 so že predelani na retroaktivni pogon in razvijajo brzino do 500 milj. na uro. Naloženi z atomskimi bombami lahko prelete razdaljo nad 8.000 km brez vmesnega pristajanja.

Koliko atomskih napadov na Sovjetsko zvezo bi bilo potrebnih za uničenje njene vojne kapacitete, je težko reči. Toda strokovnjaki, ki se s tem bavijo, trdijo, da je uničevalna sila vsega eksploziva, ki sta ga v drugi svetovni vojni uporabili obe vojskujoci se strani, približno tako velika, kakršno lahko sproži ameriška letalska sila z enim samim atomskim napadom na sovražnika.

Tako William Bradford Huie.

General Carl Spaatz, bivši šef ameriškega letalstva pa je pristavil tale zanimiv račun:

V Evropi imamo trenutno 90 veletrednjav B-29. Po učinkovitosti pomeni to število letal, naloženih z atomskimi bombami, 19.800 letal, naloženih z bombami starega tipa. Toda s tem še ni vse pojasnjeno. V pretekli vojni je U. S. A. uporabljala za zračno borbo nad Nemčijo in ostalo Evropo ne letala B-29, ampak manjše tipe, kakor B-17 in B-24. Zanimivo je zato dejstvo, da je nosljivost enega B-29 enakovredna nosljivosti štirih B-17 ter je zato bombniška sila U. S. A. v Evropi, če je oborožena z atomskimi bombami, enakovredna letalski sili 79.200 B-17, oboroženimi z navadnimi bombami.

Argentina venera a su Gran Libertador

El día 17 de agosto es el día del patriotismo argentino. Hace 99 años, que, en este mismo día, a las 3 de la tarde, cerró sus ojos en la lejana Francia el prócer más grande de la Libertad e Independencia argentinas.

Toda la República conmemoró esta fecha con gran entusiasmo, pero como corresponde, el brillo más grande lo alcanzaron los actos celebrados en la gran urbe de Buenos Aires en presencia del Presidente de la República y de los miembros del gobierno.

Las fuerzas militares y la juventud han ensalzado en una forma espectacular la magnificencia del acto.

A las 14.30 horas entró el Presidente con la comitiva a la Catedral para poner una corona en la tumba de San Martín y luego en la del Soldado Desconocido.

A las 15 en punto, a la misma hora de la muerte del Gran Prócer invitó el Presidente a todo el pueblo para que honrase la memoria del General San Martín con un minuto de silencio. Honrado al "Gran Capitán" sonaron las trompetas de los granaderos y tocaron las campanas del histórico Cabildo.

Se concluyó la solemnidad con el himno nacional tocado por la banda municipal y con la marcha del Soldado Desconocido.

ARGENTINA SE JE POKLONILA SPOMINU OSLOBODITELJA

V sredo, 17. avgusta, je vsa Argentina z velikimi slovesnostmi počastila spomin velikega Osvoboditelja generala San Martina, ki je pred 99. leti umrl v Franciji, daleč od svoje domovine.

Spominske slovesnosti so bile povsod po republiki. Posebno veličastne so pa bile v prestolnici ter jim je prisostvoval tudi predsednik republike general Juan D. Peron z vsemi člani svoje vlade.

Na Majskem trgu so bili razporejeni posamezni oddelki argentinskih oboroženih sil, šolska mladina in številno ljudstvo.

Ob pol treh popoldne se je podal predsednik republike general Peron s spremstvom v katedralo ter je položil venec na grob generala San Martina, nato pa tudi še na grob neznanega vojaka.

Točno ob treh, ob uri, ko je pred 99. leti umrl general San Martín, je predsednik republike pozval ves narod, naj z enominutnim molkom počasti spomin velikega pokojnika. Znak za počastitev "velikega kapitana" so dali tudi trobentači grenadirjev regimenta San Martín ter zvonovi zgodovinskega Cabilda.

Slovesnost je nato zaključila mestna godba z narodno himno in s koračnico neznanega vojaka.

VELIK PORAZ KOMUNISTOV V ZAHODNI NEMČIJI

Zahodna Nemčija gre naprej po poti, ki jo naj privede do organizacije samostojne zahodne nemške države; pot do mirovne pogodbe je še daleč in tako bo Nemčija ostala razdeljena na dvoje, v zahodni polovici bo ostala zasedbena vojska zahodnih zaveznikov, na vzhodu pa sovjetska vojska. Vendar je **zahodna Nemčija** že pripravila ustavo nove zahodne nemške republike in po določbah posvetovalnega zbora, ki je v Bonnu sprejel novo nemško ustavo, so bile v nedeljo dne 14. avgusta volitve v zahodni nemški parlament. Glavna značilnost teh volitev je, da so komunisti doživeli hud poraz. Vodja komunistične stranke Reimann je kot kandidat propadel in to v takem industrijskem središču kakor je Dortmund; v parlament bo sicer prišel, toda kot nosilec komunistične liste za vso zahodno Nemčijo. Največje število glasov so prejeli krščanski demokrati in bodo po dosedanjih poročilih imeli v parlamentu 137 poslancev; na drugem mestu so socialisti s 131 poslanci, komunisti pa so prejeli komaj nekaj nad 5 odstotkov glasov.

Tako raste počasi nova Nemčija, nakatero gledajo vsi sosedi s čustvi posebnih izkustev, ki so jih z Nemci imeli v preteklosti. V Strassburgu onkraj Rena, tako blizu nemške meje, pa zaseda parlament evropske unije in uvodni govor tega zasedanja je kot najstarejši član imel vodja francoskih radikalov in predsednik francoskega parlamenta Herriot, ki je takoj za uvod vsega dela za evropsko edinost postavil zahtevo, da Nemčija ne more biti sprejeta za članico evropske unije. Francija bi po njegovem morala terjati, da Nemčija svojo naravo in pojmovanje svoje moči popolnoma spremeni; šele ko se bodo Nemci "prerodili", bo Evropska unija smela zaupati zastopnikom nove Nemčije. Seveda je tako pričakovanje le izraz vere v nekaj, kar je skoraj nemogoče, kajti kakor ne zaupajo Nemcem Francozi, tako ne razumejo francoskih nazorov o mednarodnem sožitju Nemci; zato je francoski zunanji minister Schumann, sam član nemškega parlamenta pred letom 1918 kot zastopnik Alzacije, sedaj v istem Strasburgu v imenu francoske vlade vendarle krenil korak dalje in podčrtal potrebo, da bodi Nemčija čimprej članica evropske unije. Tako je Schumann v politiki do Nemčije krenil na pot Brianda in Stresemanna, ki sta menila, da v Evropi ne more biti miru in napredka brez popolnega zaupanja med Francijo in Nemčijo. Pot do takega medsebojnega razmerja je dolga, toda vsaj to bodi takoj doseženo, da se na sejah evropske unije ustvari pogoj za sodelovanje.

Kajti v zahodni Nemčiji narašča val nacionalističnega gibanja in povsod se pojavljajo letaki in napisi s Hitlerjevimi izreki. Volitve so pokazale, da to gibanje še ni tako močno; toda v vzhodni Nemčiji se dviga odpor proti sovjetom. V Potsdamu, kjer je sedež sovjetskega poveljstva za vso vzhodno Nemčijo in je maršal Rokossovski tam tudi poveljnik vseh sovjetskih sil v Evropi, se je pripadnikom nemškega podtalnega gibanja posrečilo položiti mino, ki naj bi eksplodirala tam, kjer bi moral maršal Rokossovski predsedovati banketu višjih sovjetskih poveljnikov. Mina je eksplodirala prezdogaj in Rokossovskega še ni bilo, pač pa je ubila 20 visokih sovjetskih častnikov in sodelavcev maršala Rokossovskega.

V severni Grčiji se po poročilih listov tudi odigrava te dni zadnji del obračuna s komunističnimi guerilci in komunisti so tudi tod morali priznati delni po-

raz. Guerilci se umikajo v Albanijo in glavni delež pri tem uspehu proti njim nimajo toliko grške vladne čete in ameriška pomoč, pač pa dejstvo, da je Tito dejanska zaprla mejo proti Grčiji. Ustavljena je pomoč iz Jugoslavije in tudi prepreden umik na ozemlje Jugoslavije. Bolgarija je le predaleč in tako je prišlo sedaj do teh uspehov večjega obsega proti komunistom. Zato rohni te dni moskovski radio bolj ko kdaj proti Titu in Jugoslaviji: Tita so proglasili v Moskvi za pravega sovražnika Sovjetske zveze in socializma. Ker se ti napadi na Tita po radiu dnevno ponavljajo, menijo ponekod, da je to uvod za ostrejši ruski nastop proti Titu. Listi celo poročajo, da se ob jugoslovanski meji spet zbirajo oborožene sile pod vodstvom sovjetskih oficirjev in sovjeti z vso naglico dovažajo material in strokovnjake v Albanijo. V Trstu pa so odkrili novo zaroto proti Titu; ko je bil pred kratkim v Pulju, bi moral biti nanj iz-

Proces proti bivšim kraljevim namestnikom v Belgradu

Titovemu komunističnemu režimu se je zopet zahotelo večjega političnega procesa. In je štiri leta po končani vojni postavil na zatožno klop bivše kraljeve namestnike: **Kneza Pavla, dr. Radenka Stankoviča, dr. Ivo Peroviča, bivšega dvornega ministra Milana Antiča** in bivšega glavnega urednika belgrajskega dnevnika 'Vreme' **dr. Danila Gregoriča**.

Priprave za ta proces so bile tajne in se je proces pred dnevi v Belgradu kar na lepem začel, ne da bi nanj bila javnost predhodno obveščena, kakor to navadno napra-

Proces tudi v Ljubljani

Svetovno časopisje je te dni pisalo, da je belgrajska radijska postaja oddajala poročilo, da je vojaško sodišče v Ljubljani obsodilo na smrt tri "velezdajalce" dva pa na zaporno kazen 13 let.

In v Sarajevu

V Sarajevu je pa bila razprava proti skupini mohamedanske mladine, katero je titov javni tožilec obtožil, da je s pomočjo zahodnih

DRUŠTVENI VESTNIK KNJIŽNICA DRUŠTVA SLOVENCEV

ima sedaj nad 600 lepih knjig. Knjige se izposojujejo vsako soboto popoldne od 14—18 ure ter vsako nedeljo in vsak praznik od 9 do 13 ure.

V pisarni DS lahko kupite naslednje knjige:

Album Koroške \$ 10.—
Črna maša „ 15.—
Katoliška Akcija in delo v njenih organizacijah
v platno vezana „ 14.—

veden atentat. V zvezi s tem so aretirali 30 osumljencev.

V Siriji so pripadniki oboroženih sil izvedli državni udar ni na hiter krvav način odstranili predsednika republike Zaima in njegovega predsednika vlade. Vse se je zgodilo v nekaj urah nočnega časa in zjutraj je Sirija že imela novega predsednika republike in novo vlado. Ustreljen predsednik republike in predsednik vlade sta bila osumljena, da sta hotela pretesno naslonitev na Francijo, bivšo mandatno upraviteljico Sirije in da so ju zato nasilno odstranili. Vsekakor so ostale petrolejske naprave angleških in ameriških družb nedotaknjene. Pot do ustanovitve Velike Sirije pa bo še dolga, ker si vodstvo v tej bodoči zvezi arabskih držav laste Transjordanija, Egipt in Sirija. Dokler pa ne pride do te zaveze, tako dolgo bodo židje mogli mirno in uspešno nadaljevati z organizacijo svoje nove države. Ali bodo imeli židje dovolj časa; Arabci se smatrajo tako visoko, da menijo, da žide v vseh stvareh sedemkratno presejajo.

vijo komunistični režimi.

Dva inozemska časnikarja, dopisnik U. P. in dopisnik neke francoske časnikarske agencije sta hotela dobiti vstopnice za sodno dvorano, pa so njuno prošnjo zavrnili.

Pred sodiščem se zagovarjajo samo dr. Stankovič, dr. Perovič, Antič in dr. Gregorič. Knez Pavle živi s svojo družino v inozemstvu in vodijo razpravo proti njemu v odsotnosti.

Titov javni tožilec vse obtožuje "zločinov proti državi in narodu"

Proces tudi v Ljubljani

Poročilo navaja, da so bili vsi obsojeni že v zaporih in da so tam svoje tovariše hujskali na upor in da so iz zaporov ven vzpostavili tudi stike "z neko tujo državo".

zaveznikov delala na zrušenju sedanje komunistične diktature. Štiri obtožence so komunisti obsodili na smrt, 10 pa na zaporne kazni od treh do dvajset let.

v usnje vezana	„ 16.—
Kristus, kralj! (molitvenik) ..	„ 6.—
Križ na gori	„ 5.—
Prekleta kri	„ 6.—
Rotija	„ 5.—
Sin mrtvega	„ 5.—
Slovenska slovnica	„ 4.—
Slovenska španska vadnica ..	„ 8.—
Slovenski pritrkovalc	„ 2.—
Véčna molitev (molitvenik) ..	„ 12.—
V kraljestvu lutk	„ 4.—
Revija Družina in dom — posamezna številka	„ 0.50

SLOVENSKI IZSELJENIŠKI ODER CERKVENA DVORANA V CIUADELI

28. avgust 1949. — Začetek ob 17. uri
J A N E Z J A L E N:

"S R E N J A"

Drama v štirih dejanjih

Čas: po letu 1900. — Kraj: na Gorenjskem

Režija: Ivo Pianecki

Scena: V. Petkovšek

VSTOPNICE: po 3, 2, 1.

V predprodaji v Ramos Mejía, Alvarado 350. — Sedeži so numerirani

ARGENTINA

Poslanska zbornica je na svoji seji dne 11. avgusta sprejela proračun za zvezno vlado v višini 4.869.987.399 pesov. Seja je trajala 23 ur in 20 minut in je bila najdaljša, kar jih je bilo v zadnjih 25. letih.

Predsednik general Peron si je z gospo soprogo ogledal novo ladjo argentinske trgovske mornarice, ki nosi njegovo ime. Ob tej priliki je pohvalno omenjal prizadevanja ing. Alberta Odera za razvoj argentinske trgovske mornarice. Laskavo se je izrazil tudi o angleški ladjedelnici, ki je zgradila to ladjo in z njo potrdila prijateljske vezi med obema državama.

Asistencia Pública je objavila sporočilo, da so v času od 1. do 27. julija porabile mestne bolnišnice v Buenos Airesu nad 53 kg Streptomycina v vrednosti 573.480 pesov.

Dr. Juan A. Bramuglia, dosedanji zunanji minister je podal ostavko. Predsednik republike general Peron jo je sprejel. Za novega zunanjega ministra je imenovan vseučiliški profesor dr. Hipolito Jesus Paz, ki je v torek položil prisego in prevzel resor.

V Buenos Airesu, pa tudi v ostalih krajih republike so 12. avgusta slavili 143. obletnico ponovne osvojitve (Reconquista) Buenos Airesa kot spomin na zmago nad angl. generalom Berefodom 12. maja 1806.

V Castel Gandolfo je papež sprejel posebno argentinsko odposlanstvo, ki je svetemu očetu izročilo osebno poslanico predsednika republike generala Juana D. Perona in znatno vsoto denarja kot prispevek Argentine za Petrov novič. Sveti Oče se je dalj časa zadržal v razgovoru s člani odposlanstva ter jim je izročil svoj papeški blagoslov zanje in za Argentino ter pozdrave predsedniku republike in argentinskemu narodu.

Buenos Aires porabi dnevno 1.600 milijonov litrov vode, t. j. povprečno 500 litrov na osebo. Vodo črpajo iz La Plate, največje čistilnice vode so pa v predmestju Palermo.

V Buenos Airesu je začel zasedati ženski kongres Medamerikanske zveze. Udeleženke kongresa so obiskale tudi soprogo g. predsednika Marijo Evo Duarte de Peron. Med drugimi zanimivostmi so si ogledale tudi velika javna dela na Ezeizi.

Stavko, ki jo je napovedala "Sociedad de Resistencia Plomeros, Cloaquistas, Hidraulicos y Afines" je policijska oblast označila kot protizakonito in je prostore tega združenja zaprla.

Argentinsko odposlanstvo Y. P. F. je po podpisu argentinsko-nemške trgovinske pogodbe odpotovalo v Zahodno Nemčijo in bo tam nakupilo potrebne stroje za to državno podjetje.

Ministrstvo za javna dela ima odobren kredit v višini 2.500.000 pesov za nakup potrebnih strojev za veliko, moderno opekarno, ki jo bo to ministrstvo postavilo na Ezeizi.

Buenos Aires poleg Rio de Janeiro imenujejo kot mesto, kjer bo imela prihodnje zasedanje Organizacija Združenih narodov.

Promet v Buenos Airesu se je v zadnjih letih tako silno povečal, da sedanja prometna sredstva komaj še zmorejo svojo nalogo. Zato so nekateri poslanci v poslanski zbornici pozvali vlado, naj ukrene vse potrebno, za podaljšanje že obstoječih in zgraditev novih podzemskih železnic.

V La Plati je bil zadnje praznične dni velik naval izletnikov. Samo prejšnjo soboto je prispelo v La Plata iz Capitala nad 4.000 osebnih avtomobilov. Na tisoče potnikov je pa prišlo z vlaki.

ČESA POTREBUJEMO NAJBOLJ?

NEKAJ MISLI OB USTANAVLJANJU VZAJEMNE POMOČI

Znano je, da Društvo Slovencev snuje in pripravlja Vzajemno pomoč, to je posebno društvo, ki bo v določenih primerih priskočilo svojim članom na pomoč s primerno podporo. O tem se med člani Društva Slovencev mnogo razpravlja. Ni človeka, ki bi ne odobral te zamisli in si samo želijo, da bi ta organizacija čim prej zagledala luč sveta.

Zlasti se med člani veliko razpravlja o tem, v katerih primerih naj se dajejo podpore. O tem ima marsikdo svoje posebne želje, kar je čisto naravno. Kajti eden potrebuje to, drugi pa drugo stvar; enemu manjka eno, drugemu pa drugo. Vendar je treba priznati, da je nekaj primerov v življenju takih, ko se človek sam, zlasti pa še družina, znajde v tako težkem, naravnost obupnem položaju, da je torej v tem trenutku podpora najbolj dobrodošla.

Oglejmo si tele primere: Umre oče. Družina je izgubila rednika in je ostala brez denarja. Razumljivo je, da želijo očeta krščansko in primerno, čeprav skromno, pokopati. Toda tudi skromen pogreb stane veliko denarja. In kje naj se dobi denar? Kdo bo posodil nesrečni družini? O, kako pravi pride v tem trenutku podpora! Lahko rečemo, da pomeni podpora v takem slučaju za družino pravi blagoslov in rešitev.

Oglejmo si še drugi primer: Trije znanci — samci, stanujejo skupaj v skromni predmestni sobici. Imajo skromne službe in skromne zaslužke. Enega teh prijateljev povozijo nekega večera vlak. Vsa skrb za pogreb pade, čisto razumljivo in naravno, na ostala dva znanca. Vse svoje prihranke sta zbrala in še denarja sta si morala izposoditi, da sta prijatelja najskromneje pokopala. Kako bi jima prav prišlo, ako bi še kdo priskočil na pomoč in pomagal kriti te stroške.

Pa je nekdo na vse to dejal: "Kaj bo z menoj po smrti, me prav nič ne briga. Nekdo me bo že pokopal; če me pa nihče ne bi hotel, pa naj me pustijo ležati na cesti".

Mislimo, da temu ni treba dosti odgovarjati. Kdor je vesten, pošten ter čuti količkaj ljubezni do svojega bližnjega, ne bo tako govoril. Še manj pa bo tako govoril, ki ima v sebi toliko krščanskega duha, da želi biti po smrti na primeren način položen v blagoslovljeno zemljo.

Lahko rečemo, da imajo prav tisti, ki pravijo, da je ureditev posmrtnine najbolj nujno potrebno.

Kakor doma, tako tudi v tujini živimo od dela svojih rok. Toda doma so mnogi imeli svoje domove, svoja posestva, prihranke, veliko sorodnikov, prijateljev in znancev, urejeno zavarovalnico itd. Tukaj vsega tega ni. Tu živimo iz rok v usta in kadar odpovedo roke, ni kaj dati v usta.

Že imamo nekaj onemoglih ljudi v svoji sredi. Niso sposobni za delo in padajo v breme enemu ali drugemu. Vzrokov za tako nesposobnost je več. Enemu je pu-

stila težka bolezen take posledice, da ne more več delati. Drugemu je stroj pokvaril desno roko. Sicer je dobil zakonsko odškodnino, toda to je že porabil. Delati ne more in kako naj sedaj živi? Tretji je zaradi neprestanih skrbi in nesreč prezgodaj ostarel. Slabotno telo ne prenese nobenega napora več.

Kam s temi ljudmi? Kdo naj poskrbi zanje? Ali naj jih pustimo umirati sredi ceste?

Ne moremo pričakovati, da bi nam kdo drug pomagal, pomagati si moramo sami in sicer na pameten in sodoben način. To pa je možno doseči samo v organizaciji, kjer vsi plačujejo prispevke in imajo tudi vsi pravico na podporo, kadar nastopi eden tistih primerov, ko so član ali pa njegovi svojci podpore potrebni. Vsi torej zbirajo za vse in s tem tudi vsak za sebe.

Morda bi kdo izmed mlajših rekel: Na onemoglost in nesposobnost za delo pa ne računam in na to mi res ni treba misliti. — Toda poglejmo okoli sebe. Rekli smo, da imamo že nekaj onemoglih v svoji sredi. In ti onemogli so skoraj vsi — mladi. Ne vemo ne ure ne dneva za svojo smrt, nesrečo, onemoglost, bolezen itd. Zato bodi onemoglost, bolezen itd. Zato bodi organizirajmo se, zbirajmo sredstva

ZDRUŽENE DRŽAVE EVROPE — EDINA POT REŠITVE

Po tako velikih mednarodnih katastrofah, kakor sta bili prva in druga svetovna vojna, se med narodi vedno porodi obsežno gibanje za mednarodno skupnost in čim večjo edinstvo med narodi. Prva svetovna vojna se je zaključila z ustanovitvijo Zveze narodov, katere sedež je bil v Ženevi; druga svetovna vojna se je končala s prvo mednarodno konferenco v San Franciscu v aprilu in maju 1945, ko je bila ustanovljena UNO — Zveza združenih narodov. Po prvi vojni so evropski narodi opazili, da si je Zveza narodov morala tretji pot skozi prevelike težave — USA sploh nikdar ni vstopila v to organizacijo — zato so se začele ustanovljati razne zveze, ki so se s pakti povezovale z namenom obrambe ali pa tesnejšega gospodarskega in kulturnega sodelovanja. Toda prvo je vzrastlo gibanje za zvezo med evropskimi državami; prestolnica avstrijske republike Dunaj je kmalu postala sedež gibanja, ki se je najprej borilo za "Paneuropo", nato za evropsko unijo in nazadnje za Združene države Evrope, kakor jih je malo pred svojo smrtjo v letu 1932 predlagal dolgoletni francoski zunanji minister Briand. Idejno je to gibanje vodil grof Coudenhove Calerghi, ki je na Dunaju izdajal znano revijo; po mnogih evropskih državah je to gibanje naletelo na mnogo podpore in razumevanje. Tudi med nami Slovenci je bila ustanovljena studijska skupina za proučevanje vprašanj evropske enotnosti; pokojni dr. Korošec se je sam enkrat udeležil enega takih kongresov in je tudi sam sodeloval pri delu, ki ga je vodil grof Coudenhove Calerghi. Kajti bolj kot veliki narodi si žele tesne mednarodne povezanosti manjši narodi, ki pač vedo, da se ne morejo prebiti skozi mednarodne katastrofe, ki sedaj začenjajo groziti celo že obstoju posameznih velikih narodov.

drug za drugega in s tem zopet tudi vsak za sebe.

Nesreča ne počiva. Dan za dnem se tudi našim ljudem dogajajo razne nesreče. Če se taka nesreča pripeti delavcu na delu, tedaj ima delavec razne zakonite pravice (do polovične plače v času zdravljenja, do odškodnine). Toda kdo naj pa pomaga tistim, ki niso v zavarovanju zavezanem delu n. pr. delavcem, ki se ponesrečijo doma, gospodinjam, ki se ponesrečijo pri svojem gospodinjstvem delu itd. Taka nesreča povzroči krajšo ali daljšo nesposobnost za delo, rodi potrebo po zdravniški pomoči, po zdravilih, obvezah. Kako prav bi v takem primeru prišla denarna podpora, čeprav še tako skromna.

Opisali smo torej troje primerov, za katere se nam zdi, da so taki, da jih je treba predvsem imeti v mislih, ko ustanovljamo v Argentini svojo podporno in zavarovalno društvo na vzajemni podlagi.

Naj ponovimo! Zdi se nam, da naši ljudje najbolj potrebujejo podpore ob smrti, preskrbe ob trajni onemoglosti, ki je lahko posledica bolezni, nezgode in starostne oslabelosti ter končno podpore ob nesreči, ki se pripeti izven dela, ki je zavarovanju zavezano.

Morda ima kdo kako drugo misel. Prav bi bilo, da nam jo napiše in objavi v Svobodni Sloveniji. Taka izmenjava misli bo stvari samo koristila.

Prva doba gibanja za evropsko unijo sega tedaj od konca prve svetovne vojne do smrti francoskega državnika Brianda v letu 1932. V tem letu je v Ženevi začela propadati konferenca za razorožitev ki jo je sklicala Zveza narodov. Neuspeh te konference je še bolj omajal Zvezo narodov samo; v Nemčiji je vzrastel nacizem, Nemčija je kmalu izstopila iz Zveze narodov, Italija ji je sledila v času abesinske vojne in kmalu nato se je začelo nasilno urejanje evropskih zadev. S silo je bil izveden "Anschluss" in še tik pred vojno leta 1939 je Francija še enkrat objavila oklic za posebno evropsko mednarodno konferenco, ki naj organizira gospodarsko sodelovanje med vsemi evropskimi državami. Toda bilo je že prepozno, kajti že so uveljavljala gesla, kakor: "Evropa bo fašistična ali je pa ne bo" in "Nemčija mora imeti zadosten življenjski prostor" — obe gesli, ki sta potem v sredini Evrope ustvarili po svojem polomu praznino, ki jo skuša sedaj izrabiti tretji največji nasprotnik evropske edinstva — komunizem.

ANGLIJA PREHAJA V VODSTVO VSEGA GIBANJA

Pred drugo svetovno vojno je bila Anglija tista, ki je z nekakšnim prezirrom zrla na gibanje za Združene države Evrope? Dela, ki sta ga vodila Briand in Coudenhove Calerghi se ni udeleževala in v splošnem je prevladovalo naziranje, da v bodočo skupino evropskih združenih držav ne spadata Anglija in Rusija; Anglija da je sama članica in voditeljica svojega imperija, ki qbsega ves svet, Rusija pa da je bolj azijska kot pa evropska država. Toda Anglija je po letu 1945. temeljito spremenila to svoje naziranje. Ko se je leta 1946 sesel prvi medparlamentarni kongres za evropsko unijo v Interlakenu v Švici,

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ob petdesetletnici

Kettejeve smrti

Mislím, da se moramo vsaj s par besedami spomniti 50-letnice smrti velikega slovenskega pesnika, danes že klasika slovenske "Moderne", Dragotina Ketteja. Spadal je med slovensko "štiriperesno pesniško deteljico", ki je pred petdesetimi leti začela pod ruskimi imeni nastopati v Angelčku, Vrtecu, Domu in svetu in Zvonu, ter je prvi iz nje umri in čakal celih 50 let na zadnjega — župančiča, ki je našel svoj mir letos ob njem in tovariših Murnu in Cankarju.

Kette je bil Notranjec (rojen na Premu na Krasu), iz učiteljske družine; študiral pa je v Ljubljani in se tam vključil v dijaški krožek "slovenske moderne", v katerem so bili poleg omenjenih treh še Merhar, Golar itd. Radi neke pesmi zabavljice na škofa Missia, ki jo je dobil v roke katehet dr. Karlin in poznejši tržaški škof, je dobil slab red v vedenju. Kakor mi je pred leti pripovedoval p. Oto Kocjan, župančičev prijatelj tistih let in tovariš v katoliškem dijaškem krožku (Liga), je bil baje sam župačič tisti, od katerega je prišla ta pesem v roke katehetu. Pa to ni več važno. Važno je, da je Kette stopil iz gimnazije in šel v Novo mesto, kjer je tudi maturiral. Tako je postal izraziti pesnik Dolenjske in njene metropole, ki ji je posvetil najlepše pesmi — pokrajinske, opisne in ljubezenske. Kot Kraševac je šel k vojakom v Trst, kjer se je zagledal v morje, v Adrio ("o Adria, kako naj te objame, poljubi pogled moj"), se prehladil, dobil jetiko in prišel v Ljubljano umret k dijaški materi Poloni v staro cukrarno. Umrl je l. 1899., ne da bi izdal svoje pesni. Te mu je leto nato izdal Aškerc, toda tako, da je mlada generacija zavrgla to izdajo; leta 1940 ga je izdal Koblar, toda spet so mu najmlajši (Jože Brejc) vrgli v obraz, da je "drugi Aškerc". Ob smrti mu je Merhar, tedaj bogoslovec prvega letnika, napisal tri pesmice v spomin, ter se tedaj prvič podpisal s svojim znanim psevdonom Silvin Sardenko. Dve leti na to pa je v isti sobi in na isti postelji umrl drugi iz skupine štirih: pesnik Murn. (1901).

Vsega tega se spominjamo ob Kettejevi petdesetletnici. Predvsem pa njegovih stvaritev: njegove sveže, lahkotne, optimistične poezije, ki je prešla v zrel filozofski sonet ter v globoko misel o Bogu že tedaj, ko so njegovi vrstniki začeli pot od Boga v stran. Usoda Kettejeva je najbolj podobna poznejši Kosovelovi in Balantičevi: iz pesmi v zapuščini so zrasli v nesmrtnost. Dozoreli so mladi, dali veliko delo, pustili pa nas v neizmerni izgubi, kajti to kar bi naj še dali, bi prekašalo tvorbo drugih, ki jim je bilo navrženo dolgo življenje. Kaj bi bil dal Kette, da mu je bilo danih še 50 let?

Toda tudi s svojim začetnim mladeniškim delom je dal veliko in nesmrtno delo slovenskega "klasika", še posebej resničnega slovenskega pesniško označenega "neoklasika".

(Nadaljevanje s 3. strani)

je poleg starega grofa Coudenhove Calerghija nastopil kot glavni zagovornik vsega dela za evropsko unijo sam Winston Churchill. Dočim je bil kongres v Interlakenu samo pripravljalni s člani iz posameznih parlamentov, so se poznejših kongresov začeli udeleževati predstavniki posameznih vlad in prihajali so tudi zastopniki ameriške vlade. Zlasti iz Amerike se je ponavljal vedni in vedni klic, da naj se evropske države čimprej zedinijo; v Washingtonu so želeli bližnjo organizacijo Evrope po zgledu USA v prave Združene države Evrope in Anglija je bila tista, ki je s svojo delavsko vlado stavljal nekatere pomisleke, tako predvsem glede tega ali naj bo Španija članica te unije, dokler ne menja svojega dosedanjega režima. Na naslednjih kongresih v Amsterdamu in Bruslju je bila glavna osebnost zopet Winston Churchill v vseh posvetih in kakor je pred drugo svetovno vojno v imenu Francije Briand dajal glavno podporo vsemu gibanju, tako je po letu 1945 Churchill tisti, ki je Anglijo postavil na čelo vsega dela.

In tokrat je delo zajelo mnogo izrazitejše oblike in je po svoji praktični strani mnogo bližje cilju, kakor pa je bilo to pod vodstvom Brianda. Ko je bil letos februarja kongres v Bruslju, se je na zasedanje zbral že "Mednarodni svet evropskega gibanja".

TEMELJI ORGANIZACIJE ZA EVROPSKO SKUPNOST

Bruslju je bilo delo za organizacijo evropske skupnosti povezano v "Mednarodni svet", ki je sestavljen takole: 1. v njem so zastopniki Francije, Anglije, zahodne Nemčije in ti imajo vsaka po 8 zastopnikov; Turčija jih ima 5; Avstrija, Belgija, Grčija, Nizozemska, Portugalska, Švedska po 4; Danska, Irska, Norveška in Švica po 3; Islandija in Luksemburg po enega. — 2. Emigran-

ti imajo v tem svetu po dva zastopnika in sicer Bolgarija, Španija, Madžarska, Poljska, Rumunija, Češkoslovaška, Jugoslavija; 3. zastopnik sv. stolice; 4. po en zastopnik vsake včlanjene organizacije in 5. člani izvršnega odbora evropskega gibanja; tako je v tem Mednarodnem svetu vsega 140 članov.

Glavna evropska gibanja, ki so se dosedaj včlanila, pa so: 1. Unija evropskih federalistov, katere predsednik je nizozemski profesor Brugmans; 2. Gibanje za evropsko edinstvo (United Europe Movement), predsednik Winston Churchill; 3. Gospodarska liga za evropsko sodelovanje, predsednik bivši predsednik belgijske vlade Paul van Zeeland; 4. Francoski svet za evropsko unijo, predsednik Paul Dutry; 5. "Les nouvelles équipes internationales" — "Nove mednarodne enote", ki je gibanje krščanskih organizacij pod predstvom bivšega francoskega ministra Bischetja; 6. evropska parlamentarna unija, predsednik belgijski poslanec Bohy in 7. socialistično gibanje za edinstvo Evrope.

Delo teh svetov je imelo večinoma le zaseben značaj, dasi je zlasti v nekaterih državah uživalo tudi uradno podporo in so se posvetov udeleževali tudi odgovorni člani vlad. Poleg tega so razne organizacije prirejale v posameznih državah še posebne konference in studijske kongrese.

Delo posameznih vlad je sledilo delu teh organizacij. Poleg tega je na stališče vlad vplival tudi mednarodni razvoj in pa upliv USA na splošne evropske razmere.

EVROPSKI PARLAMENT IN STALNI ORGANI

Te dni pa zaseda v Strassburgu ob Renu — Strassburg nazivajo nekateri že kot prestolnico bodočih Združenih držav Evrope — takozvani evropski parlament ob enem z "evropskim svetom". V tem parlamentu so zastopniki parla-

PRIMER MODERNE KOLEKTIVNE POGODBE

Delavci črpajo svoje pravice iz zakonov. Poleg zakonov pa vsebujejo razne pravice za delavce še kolektivne pogodbe, ki jih sklenujejo delavske organizacije z delodajalcem cziroma z organizacijo delodajalcev. Dan za dnem beremo v dnevnikih o novih kolektivnih pogodbah, katerih blagodati so deležni tudi mnogi naši rojaki.

Danes si hočemo ogledati eno izmed takih kolektivnih pogodb, ki velja za osebje industrijskih barvarnic, tiskarnic, apretur, pralnic blaga in drugih sorodnih strok. (Convenio para el personal de las Tintorerías Industriales, Estamparias, Apresto, Lavaderas de piezas y enxos) Morda zadeva ta pogodba prav veliko število Slo-

vencev v Argentini in zato ne bo cdveč, če si jo nekoliko natančneje ogledamo.

Pogodba je bila podpisana 23. februarja 1949 in govori v uvodu o pravicah in dolžnostih delavcev, v zvezi s pravicami delavcev so tudi njihove dolžnosti, kot n. pr. pravici do dela odgovarja dolžnost proizvajanja.

Zatem sledi 40 členov, ki podrobno urejajo vsa vprašanja, ki so za delavca bistveno važna. Pogodba velja do 31. decembra 1949 in velja nadaljnih 18 mesecev, ako je nobena stranka ne odpove. Oglejmo si torej važnejša določila!

Ako opravlja delavec nižje ka- (Nadaljevanje na 5. strani)

mentov iz 10 evropskih držav, ko pa bo urejeno še članstvo Grčije in Turčije, pa bodo v njem zastopani člani 12 evropskih parlamentov. V tem parlamentu so zastopniki parlamentov, izbrani po posebnem ključu, tako da se vladne in opozicijske stranke sorazmerno zastopane. V tej "glavni skupščini evropskih držav", ki bo zasedala vsako leto enkrat in sicer takrat ves mesec, so zastopniki Anglije, Francije, Italije, Belgije, Danske, Norveške, Luksemburga, Švedske, Nizozemske, Islandije. Delo tega parlamenta pa vodi "evropski svet", v katerem so zunanji ministri posameznih držav — članic. V začetku letošnjega zasedanja tega prvega evropskega parlamenta je prišlo do precej napete razprave o tem, ali lahko ta zbor razpravlja zadeve, ki jih "svet zunanjih ministrov" še ni proučil, ali dal na dnevni red razpravljanja.

Počasi se tako — toda že z velikim napredkom v primeri z delom po prvi svetovni vojni — Evropa organizira v

unijo, ki naj bi ji bil cilj, da bi se organizirala tako, kakor so v zahodni polovici zemlje organizirane USA. Anglija tokrat močno podpira to stremljenje; izven tega dela ostaja Rusija. Toda od tam prihajajo drugi načrti, kajti Sovjetska zveza skuša prehiteti to delo z organizacijo Unije čisto posebne vrste: v Sovjetski sklop komunističnih držav se naj potope vse evropske države in kadar bo dan trenotek, bo Sovjetska zveza izvedla priključitev svojih satelitskih držav v Evropi in tako po svoje organizirala "združene države", v katerih pa niti pridevnika "evropske" več ne bo. Toda Evropa je obstala, dasi so ji ukazovali, da bodi fašistična; nacizem ni zmožni zasesti vsega evropskega življenjskega prostora zase in sovjeti računajo samo na oblast nad vsem svetom, da bi se ohranili trdne na svojih mestih v Moskvi. Konec Evrope bi pomenil konec krščanske civilizacije; komunizem je vsekakor prešibak, da bi bil njen grobokop.

Ludvik Kavčič

V KOLEKTIVU...

S Korošcem in Finžgarjem pa je bilo tako-le. Korošec je bil namazan z vsemi žavbami, s katerimi sta se mazali dunajska in belgrajska politika, dočim je bil Finžgar pri vseh svojih pisateljskih talentih lahkoveren možič, ki so ga potem celo ofarjali pretentali, pa naj bi ga kakšen dr. Korošec ne.

Pred kakšnim četrstoletnjem je goriška revija "Mladika" bežala v Celje in se tam pridružila koroški begunski Mohorjevi družbi, dobri Finžgar se je pa za obe begunski očetovsko zavzel. Kmalu nato so pa rojenice postregle kralju Aleksandru s prestolonaslednikom. Vsi časopisi vseh petih kontinentov so o tem pisali, niso pa tega pisale revije, kot smo jih imeli pri nas. Takrat je v dolini šentflorjanski divjala Orjuna. To divjanje je bilo s poznejšimi divjanji prav začetniško; eden, ki se je pisal Fakin, se je preselil na oni svet, enemu so malo prst zmečkali, včasih so se ga napili. Pa je Korošec pri opatu Juraku predolgo čakal na kosilo, dolg čas mu je bilo in je poslal v Mohorjevo tiskarno tako pismo:

"Gospod F. S. Finžgar, urednik Mladike, loco. (Po mnenju tukajšnjih Korošecologov pok. minister ni vedel, kaj pomeni ta beseda v kasteljanščini) — vsi časopisi so z radostnimi črkami poročali o rojstvu prestolonaslednika Petra, samo Vaš list Mladika tega veselega dogodka ni registriral. Če te sramote v prihodnji številki ne popravite, Vam bomo zažgali Mohorjevo tiskarno in tu-

di vi ne boste ušli naši pravični roki. Svoboda ali smrt! — Orjuna — Celje".

V prihodnji številki "Mladike" je bila na uvodnem mestu priobčena fotografija, kako sedi kralj poleg kraljice v otročji postelji in drži v naročju Peterka.

Ta uspeh je dr. Korošca vzpodbudil k novi zafrkaciji. V svoji miznici v Marijanišču je imel poleg drugih spominčkov tudi razne vizitke madžarskih magnatov, s katerimi so si tak tarjete izmenjavali odposlanci obeh avstrijskih zbornic ob priliki vsakoletnega zasedanja delegacij. Med temi je bila tudi posetnica nekega grofa Arpada ali Janoša Esterhaszyja, ki ga je morala že takrat precej sto kinsen pokrivati njegova domača ogrska zemlja. Na hrbet te vizitke napiše dr. Korošec: "Visoko spoštovani gospod urednik! Ob priliki obiska moje graščine v Prekmurju sem na mizi svojega oskrbnika našel tudi Vašo revijo Mladiko. Priznam, da mi Madžari tako odlične revije nimamo. Želim postati Vaš naročnik, prosim, da mi pošljete tudi vse prejšnje letnike in to na moj budimpeštanski naslov, ki je razviden na prejšnji strani. Z odličnim spoštovanjem Vaš prevdani.

Dr. Korošec vrže vizitko v Finžgarjev nabiralnik. Ob prvi priliki ga pobara: "Čuo sem, da ima Mladika premaro naročnikoff" Finžgar pa v zrak: "Kaj, prav v Budimpešto jo pošiljam! Te dni je bil pri meni grof Esterhazy, ki je pol Prekmurja njegovega. V Ljub-

ljani je imel opraviti nekaj zaradi agrarne reforme. V Unionu je stanoval 3 dni in me je obiskal v trnovskem farožu prvi dan. Potem sva vse tri večere krokala. Seveda je vso ceho plačal on. Na eni izmed svojih številnih graščin, ki jih ima v Prekmurju, je videl Mladiko in hoče po njenem vzorcu izdajati podobno revijo za Ogre. Takoj je naročil list, plačal za nazaj in še za deset let naprej. Za stare letnike sem naročil Plečniku posebne platnice in ravno danes sem mu poslal te letnike vezane. Rečem Ti, gospod minister, sijajen gentleman, nam Slovencem res manjka aristokracije!"

Čez deset let vpraša dr. Korošec Finžgarja, če še pošilja Mladiko Esterhazyju. Finžgar pravi: "Še; pa veš, da mi ta vrag še sedaj ni plačal nobene naročnine.

Pri takih naročnikih, kot je bil blagopokojni grof, bi krepnila celo tista revista, ki jo je zadnjič brala neka moja sopotnica. Ne bi si naslova zapomnil, če ne bi sopotnica ves čas škilila čez gornji rob reviste name in se mi ves čas eminentno koketno smehljala. Zob za zob — kot pravi župančič, sem pogledel vračal in tudi jaz sem se sopotnici onako smehljala. Pri tem sem opazil, da bere revisto "Vosotras" ali morda "Para Vosotras", toda z velikimi črkami je bilo napisano le "Vosotras". Prišedši domov, se razkoračim pred ženo in ji povem v brk, da še ne spadam med staro šaro, kajti danes mi je v kolektivu neka devica rajske lepote tako ljubeznivo pomežikovala, da se čutim vsaj — in že je bil ogenj v strehi, še predno sem stavek končal. Postregla mi je z

vsemi psovskami, kar jih bo vseboval novi slovensko - kasteljanski slovar, potem pa je legla k počitku in se ostentativno obrnila k zidu. Jaz sem se pa v mislih na brhko sopotnico adelante smehljala. Pred očmi sta mi plesali črnooko kreolka in revista "Vosotras". Kot filologu se mi je zastavil problem kako to, da imajo Španci za naše kratke "mi, me, vi in ve" "tako dolge zaimke kot "vosotros, vosotras" etc. Pa se mi je posvetilo, da je šla pred tolikimi stoletji Lepa Vida, ki je bila gotovo Primorka, ker sicer ne bi v morju plenic prala, za mrcamo k španski kraljici in je gotovo tam čvekakala, kakor" mi družji" in "vi družji", pa je še kraljica začela tako — Še predno sem se zjutraj odkašljala, mi žena pomoli pred nos moj klobuk, ki bi res spadal bolj v ričet kot na Kavškovo glavo rekoč: "Ludvik, da si osel, sem vedela, da si pa tolikšen... ni čudno, če se ti babe smejiš. "Moji kompanjeri v fabriki so mi namreč za trak klobuka vtaknili listek z napisom "Se aquila".

Revijalno slovstvo vrši svoje vzvišeno poslanstvo tudi na tretji spol, ki se vozi poleg moških in žensk v kolektivu, to je na tukajšnjo nadebudno dijaško mladino v belih delantalih. Mi svojčas smo se zjutraj v šolo gredoč tresli, če bo ta ali oni perfoks spraševal, nazaj grede pa smo nekateri udrihali čez nesmoternost pouka, drugi čez krivico, ki se žnjo rednje, tretji, takozvani štreberji, so že reševali matematično nalogo za prihodnji dan in le prav majhen procentič, ah, kaj procentič, komaj promilček se je razgovarjal o dijaški reviji "Zeleni popek", ki jo je izdajal nje-

(Nadaljevanje s 4. strani)

tegorije posle višje kategorije, mu gre za ta čas plača delavca višje kategorije pod sledečimi pogoji: delavec, ki še ni tri mesece v službi, dobi plačo delavca za splošna dela. Po treh mesecih, ako opravlja posle višje kategorije, dobi poleg svoje plače še 25 odstotkov razlike med svojo plačo in plačo tistega ki ga nadomešča. Po šestih mesecih dobi 50 odstotkov, po devetih mesecih pa dobi 75 odstotkov omenjene razlike, po 12 mesecih pa prejme celotno plačo kategorije, v kateri je zaposlen. (čl. 2 in čl. 18).

Delodajalec sme **začasno** uporabiti delavca za kakršnokoli delo, ne da bi mu smel zmanjšati plačo. Ko ni več potrebe, je treba delavca poslati nazaj k njegovemu običajnemu delu. Edino strojnikom (maquinistas) in specializiranim delavcem ni dovoljeno nalagati splošnih del (tareas generales) razen pri strojnih okvarah, ob dopustih in slučajnih odsotnostih ali v primeru, ako ni dela v njihovi stroki.

Zaradi pomanjkanja dela je treba najprej odpustiti delavce z najmanjšo službeno dobo.

Delavci, ki imajo neprekinjen delovni čas, imajo med delom plačan polurni odmor.

Ženske, ki opravljajo delo moških, dobe iste plače kot moški.

Zanimiv je čl. 13, ki določa redne sestanke med zastopniki delodajalcev in zastopniki delavcev. Na mesec morata biti vsaj dva taka sestanka.

V primeru bolezni ali nezakrivljene nesreče prejemajo delavci svojo plačo naprej v smislu zakona pod pogojem, da to brzojavno

javi delodajalcu. Če bi to prijavo opustili, izgubijo pravico do plače. Kakor hitro dopušča bolniku njegovo zdravstveno stanje, se mora zglasiti pri delodajalčevem zdravniku. Če bi tega ne storil, izgubi pravico na plačo. Delavci, ki zapustijo svoj delovni prostor zaradi bolezni med delovnim časom, so oproščeni zgoraj omenjene prijave.

Če delodajalec v dveh dnevih ne preizkusi, ali je delavec res bolan ali ne, tedaj se smatra, da je bolezen dokazana.

Družinsko doklado v znesku lo pesov mesečno dobi vsak delavec za vsakega otroka do 14 let starega, pa tudi delavka za svojega otroka, ako je vdova ali ako ima moža, ki ni za delo sposoben.

Klasifikacija delavcev in višina plač.

Zaupniki (encargados) imajo 22 pesov na dan, strojniki (po 12 mesecih) 19.50 na dan. Po 80 centavov več dobe na dan dobe strojniki, ki strežejo nekaterim bolj nevarnim strojem, katere čl. 25 izrecno našteva.

Pomočniki strojnika imajo 17.70 pesov na dan, navadni delavec (peon) pa dobi 16.60 pesov dnevno. Šoferji imajo 525 pesov plače, pomočnik šoferja pa 450.—

Žensko delo

se deli v tri kategorije. V prvo spadajo revizorke blaga, dalje tiste delavke, ki razdeljujejo delo drugim delavkam. V 2. kategorijo spadajo delavke, ki opravljajo kako določeno specificirano delo. Te dobe 12.60 pesov na dan. Ako zlagajo mokro blago dobe 20 centavov več na dan. Vsa ostala dela, nespecificirana, spadajo v tretjo kategorijo, kjer znaša plača 12.40

KITAJSKA IN BODOČNOST KOMUNIZMA

Te dni objavljajo listi izjavo komunističnega župana v Šanghaju, generala Čenčija, ki pravi, da bodo kitajske komunistične čete zasedle vso Kitajsko približno v enem letu. Med tem prodirajo vojske generala Maocetunga na

prej proti Kantonu in angleška poročila pravijo, da bodo kitajske komunistične vojske prodrle v bližino Hongkonga (angleške kolonije pred kitajsko obalo pred Kantonom) v septembru ali oktobru.

Ko se tako komizem precej neovirano razliva po ogromnem ozemlju Kitajske, pa se še vedno vzdržuje naziranje, da čakajo Maocetunga, bodočega komunističnega diktatorja vse Kitajske, take težave, da bo slabost njegovega režima tolikšna, da jo bo še vedno čas pravočasno izrabiti. Zlasti v USA ponekod prevladuje mnenje, da je Sovjetska zveza najbolj nevarna v Evropi — in zato se je treba osredotočiti tam na odpor in opreznost. Maocetung bo z Moskvo zašel kmalu v težave in takrat bo nastopila nova doba razvoja na Kitajskem in v Aziji.

Bodoče sovjetske težave na Kitajskem da izvirajo še iz dogovorov med Stalinom in Rooseveltom na konferenci v Jalti v letu 1944. Tam je Stalin obljubil vstopiti v vojno stanje z Japonsko šest mesecev po koncu vojne z Nemčijo. Toda Stalin si je takoj že izgovoril plačilo in Roosevelt je nato tudi pristal: za plačilo je dobil Stalin pravico, da zasede vso Mandžurijo, jo po svoje oskubi in nato izprazni, kadar se bo o tem pogovoril s kitajsko vlado. Sovjeti so res vstopili v vojno šele nekaj tednov pred tem, predno je Japonska kapitulirala. V smislu dogovorov iz Jalte so sovjeti zasedli svo Mandžurijo in jo začeli temeljito ropati. Ta pokrajina je v vsej Aziji veljala za nekakšno Porurje Azije; industrija je bila že pod kitajsko oblastjo zelo razvita, še bolj pa so jo povečali in modernizirali Japonci tekom skoraj desetletne okupacije. V Jalti je Roosevelt tudi obljubil Stalinu,

(Nadaljevanje na 6. strani)

dnevno. To plačo dobi vsaka zaposlena ženska prvih šest mesecev. Šele potem dalje se plača zviša, ako spada delavka v prvo ali drugo kategorijo.

Za tiskarico (estampado) veljajo posebna določila v pogledu plač in se plače gibljejo od 28.30 do 16.60 pesov dnevno za moške in 13 pesov za ženske (fotografski oddelek). Za primer navajamo: tiskar - oficial dobi 22.30 pesov, pomočniki tiskarjev 19.30 pesov, pripravljalec barv v kuhinji 22.30 pesov, fotograf - specialist ima na mesec 750 pesov. Enako plačo ima tudi risar - specialist.

Posebna določila

so za barvarnice preje (Tintorias de hilados), skladišča enilinskih barv in drugih kemičnih produktov ter za barvarnice nogavic.

Čl. 37. omenja pomožne obrate: kurjač 525 pesov; mehanik, mizar, pleskar, zidar, varilec imajo, ako so oficiali po 23.50 pesov na dan, kot polovični oficiali po 20.90 na dan. Vratarji in čuvarji pa imajo po 450 pesov na mesec.

Čl. 38. govori o paritetni komisiji, ki odloča o vseh sporih med delodajalcem in delavcem, ki bi se pojavili v zvezi s to kolektivno pogodbo.

Čl. 40 pa pravi, da velja ta kolektivna pogodba od 1. novembra 1948 dalje in gre delavcem različka v plači od tega dne dalje.

gov literarni krog. Tu pa, glej, zjutraj študentarijo ali opoldne, ko se vrača kolegija v domači komedor, vedno ji štrli iz vseh aržetov sama revista in to ilustrirana, da teksta skoraj ne vidiš. Pu tudi vsi pogovori tja in nazaj gnede domov se vrtijo okoli začetkov, nadaljevanj ali koncev tistih strahotnih storij, ki so take, da bi že zdavnaj izumrli vsi deli sveta, če bi bilo le za las resnice tam notri v revisti. Kaj brigajo mojega belega sopotnika nauki profesorja Lopeza ali profesorice Rodriguezove — tu, tu v revisto pogledaš samo za hip, pa je že vse hin. Nič več tako, kot je Fiči citiral Karla Maya: "Uff! je rekel Vinetou in se skrtil v luknjo, ki jo je bil nalašč v to svrhu s seboj prinesel", ampak samo: Hop, hop, bum — pa konec.

Profesorjev Fiči in tistega Prebilla iz Horjula — ne vem, že kako smo mu rekli —, se v kolektivni sploh večkrat spomnim. Oba sta skakljala bolj po podplatih, da se jima niso pete prehitro izrabile. Ta dva bi zanašalo v kolektivno sem ter tja! Fiči bi gotovo sklamljal kako ekspresionistično pesnitev a la:

Nirvana, božji mir, kje? Nikjer?

Večnost po klavirju črne tipke zbija, moja duša tarokira z davnimi spomini. Večni duh, ki tepeš se z atomi, ustavi kolektiv!

Predno preidemo k opisovanju pokrajine, ki naj bi bil eden glavnih delov tega potopisa, še en našvet tistim, ki jim, ni zato, da se ne bi bilo treba umikati otročnicam. Ne sedajte — no se sente — na zadnje klop vozila. Kajti tam te utegne tako pretresti, da bi tvo-

jega sedala koža čez in čez podplat postala, kot se je tako lepo izrazil Prešeren. Si licet parva componere magnis, evo dogodbicez izpred osemdeset let. Slikarja Jožeta Petkovška je njegov varuh ali jerob, potem, ko se ga je učitelj Leopold Cvek, komponist naših najlepših božičnih in velikonočnih, pesmi, naveličal šeskat, poslal študirat na idrijsko realko. Ker je bil dečko dedič dobrega grunta, jerobu ni bilo treba pri vzgoji svojega varovanca preveč štediti in je dal fantu na razpolago za to prvo pot v širni svet svojo boljšo kočijo s kočijažem vred. Slednji ga je srečno pripeljal v Idrijo in ga izročil dijaški gospodinji, ki je dečka ljubeznivo sprejela, saj kot rečeno, jerobu ni bilo treba posebno štediti. Kočijaž je dal šimeljna potem v gostilniški hlev, da se odpočije in čez noč pripravi na pot domov v Verd. Taka priprava je bila v gostilni tudi kočijažu potrebna. Po tej pripravi se je drugi dan, ko je vozil nič hudega sluteč kočijaž domov, oglašala žeja, ki jo je bilo treba, na vsaki ekini, kjer je "Bog roko ven molil", gasiti. Kočijaž ni ničesar opazil. Šele, ko je po tridesetkilometerskem počasnem in s presledki poživljenem trapu zavil na jerobovo dvorišče, je gospodar zapazil Joška, kako sedi zadaj na štangi med zadnjima kolesoma ves prepaden. Claro, saj mu je os urezala še en prečni grabenček na nežni zadnjici in je moral nekaj dni počivati, da se je vrnil tja, kjer mu je bila usoda zapečatenata. Drugič ga niti mikalo ni več, da bi se vsedel na zadnji konec kolektiva.

Pokrajina, po kateri vozi kolektiv, je res lepa. Ko se je v našem campu porodilo vprašanje, če bi šli v Argentino

in so bili eni za, drugi pa contra, so oni, ki so bili contra, slikali to pokrajino zlasti v zoogeografskem pogledu silno črnogledo, češ po evkaliptusih se afne guncajo, na vsakem kebraču čaka puma, da ti čimprej zasadi svoje krvoločne zobe za tilnik, na ekinah pa, kjer se vstavlja kolektivi, že čakajo v filah kače, da ti vzbrižgajo svoj strup v noge. Pa nič tega. Po barijih, kjer vozi moj kolektiv, se podijo ravno taki psički, kot pri nas doma v šent Jurju, pudelčki, dakelčki, in pinči, sami pristni mesticki. In mucke, kako idilično predejo čas in se grejejo na južnem soncu. Kokoši, koliko vrst jih je! štajerke, leghorn, grahke, kot jih je doma pri poročala banska uprava. Pa ne samo po pasmah jih je dosti, tudi po številu jih je skoro toliko kot pri nas, predno se je pojavil okupator z juga. Enkrat je moral naš kolektiv celo ustaviti, ker je gonil neki Bosanec iz pampe pred sabo čredo purmanov, ki se niso hoteli takoj umakniti. To bi jih strigel mojster Ferdo Vesel!

Ferdo Vesel, do pred kratkim, ko je menda umrl, nestor slovenskih slikarjev, se je v mladih letih poročil z neko mlado Angležinjo, ki je imela precej cvenka. Če se spomnimo na različne miss-e, si skoraj lahko mislimo, da slikar, ki je vendar občutljiv za lepoto, za svojo Angležinjo ni bil preveč navdušen. Ta Missis, ne Miss, saj je bila Veselova žena, je kupila na Dolenjskem graščino Grumlof v Radohovi vasi in pričela rediti purmančke. Vesel je kmalu svojo soprogo zaprl v neko kamro na podstrešju in jo držal tam tako dolgo v arestu, da mu je črno na belem podpisala, da

se vrne s prihodnjim vlakom nazaj na Angleško, graščino pa pusti njemu, Veselu, samo, da se reši te kranjske surrovine. Medtem, ko je gospodinja hiralila v grajski kehi, so pa purmančki in purice v hladni dolenjski rosi poginili drug za drugim, le eden je ostal. Vesel je potem živel neveselo samotarsko življenje, kahal si je sam, graščina je razpadala, slovenska umetnost pa procvitala kot izlepa ne. V teku dveh petletk se je purmanček razvil najprej v košatega purmana, nato pa v kilavega purmana polnega klopov in druge golazni. Končno po sami polenti in črnem kofetu, se je umetniku le zahotelo purje pečenke, češ, kaj bi me ta zverina vedno spominjala na mojo staro. Ker mu kot estetiku ni šlo v račun, da bi sekal glave kot kakšen turški paša, si je pri sosednjem divjem lovcu sposodil pihavnik, privezal purmana k lipi pred gradom in še dobro ni sprožil, ko se je purman že zgrudil mrtev na tla. Kosmatega seveda ni mogel vreči v peč, a kaj, ko se je pa začela koža kar v kosih trgati, čim je hotel izpuliti kako pero. Ferdo pa se je najbolj veselil lepo rumeno pečene kože. Ker s puljenjem perja ni šlo, je šel po škarje in vse perje obstrigel. Pri obiranju pečenke, si je še polomil nekaj zob, pravil pa je, da je bila jed zelo pikantna; menda je pozabil pobrati drob ven.

Tudi polži bi na raznih nezazidanih lotih, ki še čakajo remate, dobro uspevali. Pozivam zlasti starejšo inteligenco, da bi jih začela množično gojiti, potem pa pošiljati kolhozom v domovino in jim tako zagotoviti devize, ki si jih doma tako zelo želijo, kot mi pristnega Bizeljca.

(Nadaljevanje s 5. strani)

da lahko sovjeti zasedejo in pridržijo dve najvažnejši pristanišči — in to Port Artur in Dairen (Port Artur so Rusi izgubili leta 1905 po vojni z Japonsko, Dairen pa je bil vedno v kitajskih rokah.) Začetkom leta 1946 so sovjetske oblasti začele v Mandžuriji odstranjati vso industrijo in jo odvažati v Sibirijo; celo železniške tračnice in pragove so odvažali v Rusijo; pri pogajanjih s kitajsko vlado so sovjeti navajali, da bo sovjetska vojska odšla iz Mandžurije po izteku določb dogovorov iz Jalte in ko je Čangkajšek vprašal, kaj določajo ti sklepi, pri katerih kitajska vlada ni sodelovala, so sovjeti molčali. Šele sredi leta 1946 je Čangkajšek pri ameriški vladi izvedel, kaj vse je Roosevelt v Jalti poklonil Stalinu, kar ni bilo njegovega, ampak je bilo kitajska last. Dve leti so Kitajci morali čakati na to, da so lahko izvedeli, kaj jim je bilo odvzeto v Jalti in to v času borbe, ko so bili oni sami edini in najodličnejši zaveznik Amerike v borbi proti Japonski. Ta "verolomnost" je tedaj na kitajsko javno mnenje silno čudno vplivala in vso nadaljnjo borbo proti komunizmu hromila. V tistem času se je sovjetska vojska začela umikati iz Mandžurije in v tako obubožano in izropano pokrajino so prišle najprej vojske maršala Čangkajška, pozneje pa komunistične čete Maocetunga. V svojem delu in zlasti pri Dajrenu pa so še ostali sovjeti naprej.

Zanimivo je bilo, da sovjeti zlasti v Mandžuriji niso bili komunističnim četam Maocetunga nič bolj naklonjeni, kakor pa četam maršala Čangkajška. Sovjeti so samo podpihovali medsebojno trenje, da bi tako čim lažje zaključili svoje načrte v Mandžuriji. Upali so tudi, da se bodo Amerikanci odločno vrgli v boj na strani Čangkajška; oni bi potem takoj Maocetunga tudi toliko podprli, da bi se vojna čim bolj razplam-

tela; "mrzli vojni" v Evropi bi sledila vojna druge oblike na Kitajskem in USA bi se izčrpavala, sovjeti pa samo v svoji določeni meri in smeri.

Tako se je Maocetung skoraj dve leti boril proti Čangkajšku samo z delno podporo sovjetov; moskovska vlada se ni hotela definitivno odločiti zanj, dokler ni bila Mandžurija popolnoma izropana in dokler se Maocetung ni jasno izrazil, da prizna za prav vse, kar so sovjeti napravili v Mandžuriji in v področju pri Dajrenu in Port Arturju. Šele ko je Maocetung priznal sovjetske pravice, je začel prejemati odkrito in ogromno pomoč sovjetov. Toda Azija je Azija in skoraj vsi njeni poznavalci pravijo, da je vsak zavojevalec, pa bodisi idejni ali pa vojaški, v tem svetu obsojen na neuspeh, če je tujec in to je še "bel" tujec povrhu. Za ta svet je "beli tujec" tisti, ki je s stanom v zvezi in to že danes velja za komunista prav tako, kakor je poprej veljalo za druge. V severnem delu Kitajske so tri pokrajine, ki so najbogatejše na rudah in drugem naravnem bogastvu; to so Mongolija, Sinkiang in pa Mandžurija. Zunanja Mongolija je že sovjetska ljudska republika, ki je samo navidez neodvisna od Moskve; Mandžurija je tako oskubljena, da se 10-letja ne bo mogla dvigniti, ostane še Sinkiang, toda po njem so Rusi segali prej in kdove, če ne dobo sovjeti Maocetunga tudi v tej pokrajini privedli tako daleč, da bo moral mižati tako, kakor meži že sedaj zaradi Mandžurije. — Sovjeti še nise uvedli diplomatskih stikov z Maocetungom, pač pa jih še ohranjajo z režimom Čangkajška. Ko je bil Višinski v juniju na konferenci štirih zunanjih ministrov v Parizu, je imel zelo dolg pogovor z nacionalističnim kitajskim veleposlanikom v Parizu Sungom. Še istega dne je Maocetung podal nato izjavo, v kateri je bučno napovedal, da bo Kitajska novega komunističnega re-

Slovinci v Argentini

Buenos Aires, 17 avgusta.

God g. župnika pri Sveti Juliji. V torek, 9. avgusta tega leta, je imel god župnik pri Sveti Juliji č. g. Figallo G. Župnik Figallo je velik prijatelj in dobrotnik Slovencev in daje brezplačno na razpolago vse prostore Društvu Slovencev na Victor Martinez 50. Pevski zbor Gallus je g. župniku zapel za god več pesmi zastopniki Društva Slovencev so mu pa izrazili svoje tople čestitke. Gospod župnik se je ginjen zahvaljeval za pozornost z besedami: "Dobro, dobro..."

Pri Svetem Justu je bilo v nedeljo 14. avgusta cerkveno žegnanje. Tej slovesnosti so dali svoj povdarek tudi slovenski naseljenci iz San Justa, Tablade, Morona in Ramos Mejia. Ob pol devetih so imeli svojo mašo s slovensko pridigo. Med mašo je lepo prepeval moški zbor Gallusa iz Capitala. Praznik so naši rojaki proslavili tudi po svojih domovih

in po stari slovenski navadi nacvrlili bobov in nanje povabili svoje znance in prijatelje iz ostalih mestnih predelov.

TEKME V SLALOMU

Bariloche, 11. avgusta.

Tu smo imeli tekme v slalomu. Zmagal je Otto Jung, drugi je bil Pablo Rosenkjaer in tretji Gino Pellegrin.

V smuku je bil prvi Benavidez, drugi Otto Jung in tretji Gino Pellegrin.

Med damami je obe prvenstvi odnesla Hilda Mulazzi, a izven konkurence je zmagala Ana Maria De Lai.

Za soboto, 13. t. m. ima Club Andino Bariloche napovedano plesno prireditev ter bodo ob tej priliki razdelili nagrade zmagovalcem.

Tek na dolge proge za Federacion Argentina de Esqui bo predvidoma 25. avgusta. Pri teh tekmah bosta zopet nastopila naša fatnja. In tudi pri skokih, da se bosta tako kvalificirala v nordijski kombinaciji.

da samo na strani sovjetov in da priznava vodstvo Moskve. Toda javno še ni rekal, da se odpoveduje Mandžuriji; tega Moskva najbrž sama ne terja, ker ve kako izguba vsega tega bogastva Kitajce boli, tudi če so komunisti. In Maocetung kot marksist mora dopustiti resnico, da bo samo industrializirana Kitajska varna podlaga za močan komunistični režim. Industrije v Mandžuriji pa več ni in sovjeti še leta in leta ne bodo proizvajali toliko strojev, da bi lahko opremljali kitajsko industrijo za Maocetunga. Edino, kar Moskva v obilni meri daje, to so generali in orožje, kaj je seveda za uspešno vojskovanje dovolj. Toda brž ko hoče Maocetung izvesti resnejšo potezo nortranjega političnega pomena, se napredovanje zavre ali celo ustavi. Sovjetski agenti v obeh delih Kitajske — v na-

cionalistični in komunistični — kar vidno ustvarjajo položaj, ki naj državljansko vojno čim bolj zavleče. Stalinovi generali in tuje orožje tedaj ustvarjajo iz Kitajske tako satelitsko komunistično republiko, kakor so že v vzhodni in srednji Evropi — ali pa še slabšo. Dogodki v nekaterih evropskih satelitskih državah dokazujejo, kako šibki sovjeti njih neizmerno nezaupanje v trdnost raznih komunističnih diktatorjev — v Aziji pa so pogoji za trenja take vrste še številnejši.

V carskih časih so Rusijo radi primerjali slonu, ki se pomika na lončenih nogah; Stalinova Rusija se zaveda, da sta prednji nogi lončeni, zadnji nogi na Kitajskem pa še slamnati nista. In ker se komunizem te resnice zaveda, zato je obseg sodobne svetovne igre tako ogromen in tragičen.

KOLABORATOR

Prinašamo prevod iz knjige "Middle Eastern Journey" od znane angleškega pisatelja Bernard Newman, ki je izšla v Londonu v založbi Victor Gollancz leta 1947.

V Grčiji, kakor tudi v vseh ostalih balkanskih državah, je nujno potrebno definirati eno besedo. Ne govorim o besedi "fašist", ki se uporablja v izvestnih političnih krogih za vsakogar, ki ni komunist, ali o "demokraciji", ki jo mirno uporabljajo organizacije, ki niso demokratske. Beseda je "kolaborator". V razgovorih na Balkanu se vriva skoro v vsak stavek.

V udobnih državah kot Angliji in Severni Ameriki ni povsem lahko razumeti, kaj pomeni sovražna okupacija — z Nemci in Italijani, ki kontrolirajo vsako podrobnost dnevnega življenja, s smrtno kaznijo za neznatne prestopke in z lakoto, osnovno, skrbijo predvsem staršev. Od mnogih primerov, ki sem jih srečal, poglejmo dva.

Sem učitelj v grški šoli. Ko se je približevala nemška invazija, je bil moj prvi nagon pobegniti: "Grška armada se formira v Egiptu. Mogoče jo lahko dosežem. Toda kaj bo z mojo šolo? Če pobegnem, bodo Nemci postavili na moje mesto svojega izbranca. Če ostanem, bom mogel vsaj med svojimi učenci preprečiti njihovo propagando. Tako razmišljam in o-

stanem: razumljivo je, da me plačujejo Nemci, vendar delam po svoji vesti v šoli. Sem "kolaborator"?"

Drugi in težji slučaj za presojo. Sem grški general, boril sem se dobro proti Italijanom in Nemcem. Potem vidim, kako se moja država zruši. Trenutek je kritičen — spomlad 1941., ko je Anglija sama, niti Amerika niti Rusija ni v vojni niti ni nobenega znaka, da bosta šle v vojno. Razmišljam: "Porazeni smo in moramo sprejeti sodbo vojne: Anglija verjetno ne bo mogla nadaljevati sama — Nemci bodo zmagali. Kaj naj storim? Lahko odidem v hribe in se borim dalje — toda Nemci so vzeli talce, za vsakega ubitega nemškega vojaka obesijo deset Grkov. Na ta način vsaka gverilja samo slabi Grčijo.

Dvomim, ali naj sodelujem z okupatorjem. To niso niti moji nagibi niti ideali, toda računati moram z dejstvi. Ako ne bodo nekateri ljudje s potrebno avtoriteto sodelovali z Nemci v njihovi upravi, bodo oni sami upravljali kot na Poljskem. To je strašno. Če kolaboriramo, mogoče lahko igramo vlogo odbijačev, blažimo udarce, ki jih bodo Nemci zadali grškemu narodu. Zato sprejemem položaj v upravi. Ali sem "kolaborator"? Jasno, da sem — priznavam. Danes na tisoče ljudi zahteva mojo kri. Razumem poglede mnogih

od njih. Trpeli so pod udarci Nemcev. Kako naj vedo, da sem uspel ublažiti nekatere udarce?

Toda ne strinjam se z nekaterimi svojim kritiki, ki želijo, da me ustrelijo. Vpijejo zato, ker sem sodeloval z Nemci — moral bi nadaljevati vojno v hribih. Toda tudi oni se niso borili vse do telej, dokler Nemčija ni napadla Rusije — vse do tedaj je bila ta vojna za njih "imperialistična vojna". Če je potrebno, da me ustrelijo, morajo tudi drugi biti ustreljeni skupaj z menoj. Če sem postal izdajalec svoje države, potem ko je bila ona poražena, so jo mnogi izdali poprej!"

To je osnova vprašanj, ki pretresajo Balkan. V večini držav je bil razvoj teh razprav enostaven, ker prevladuje ena stranka. Pridevek "kolaborator" je bil dovolj za smrt mnogih ljudi, ko je v resnici označeval samo, da ni bil politično sprejemljivo pobarvan. Morda je razumljivo, da so Bolgari ustrelili ministrskega predsednika, ki jih je zapeljal v izgubljeno vojno, toda ustrelili so tudi ministrskega predsednika, ki jih je izvelkel iz te vojne — ali bil označen kot "fašist" ali "kolaborator", ne izpremeneni na dejstvu.

V Grčiji so v kratki dobi, ko so komunisti vladali na obsežnem ozemlju, "eliminirali" na tisoče svojih političnih nasprotnikov. Ker nasilje poraja nasilje, je naravno, čeprav obžalovanja vredno, da so sorodniki pobitih, ko se je

nihalo prevagnilo na drugo stran, iskali in dobili maščevanje. Postopek Grkov je bil v resnici mil, če ga primerjamo s postopki njihovih sosedov v Bolgariji in Jugoslaviji, vendar je še vedno preveč političnih ujetnikov v grških ječah. Nekateri so obtoženi resnih zločinov, potrebno jih je soditi hitro. Ostale bi bilo potrebno vsaj pogojno izpustiti.

Še vedno deluje desničarska teroristična organizacija, navzela si je melodramatičen naziv "X". V zadnjih mesecih ji je vlada zadala odločilne udarce, tako da ni več resna nevarnost za red. E. A. M. (grška OF) je mnogo močnejša in boljše oborožena — če pride trenutek, da lahko tvega ponovni udarec za dosego oblasti. To bo zaviselo bolj od zunanjih kot notranjih vzrokov in položaja. V tem času, ponovno povdarjam, je razorožitev vseh privatnih vojsk nujen cilj.

Besedne razprave so brezpomembne. "Kolaborator" izgubi svoj pomen v totalno okupirani državi, kjer mora vsakdo, ki vrši svoj posel, podpirati sovražnika direktno ali indirektno. Davno je minil čas, ko so "kolaboracioni zem" mogli vzeti kot izgovor za umore.

Pobuda v tej važni stvari od strani prijateljev bo le v korist Grčiji. Toda vsak nasvet moramo narediti istočasno tudi vsem ostalim balkanskim državam.

ZEMLJIŠTE V LANUSU

Vsi kupci prve zemlje ste povabljeni do nedelje 21. avg. po sv. maši na Belgrano 3863 (ob 11 uri v prostore v zavodu, da si ogledate točno razdelitev zemlje in prijavite katero stavbišče si želite. V slučaju več interesentov za isto zemljo bo odločil žreb. Dan razdelitve na licu mesta boste zvedeli tam.

Novi interesanti se lahko še prijavijo, da bo tako ostala vsa tista zemlja v naših rokah in da ne bodo imeli drugi koristi od te zemlje, katera bo v treh letih pridobila petkratno vrednost, temveč da bo ta dobiček ostal našim ljudem.

S tem bo tudi omogočena uresničitve ideje slovenskega lastnega športnega igrišča.

Odbor.

IZ CORDOBE NAM PIŠEJO...

Cordoba, 6. avgusta.

Številčno smo se cordobski Slovenci ponovno pomnožili s prihodom nekaj naših ljudi. Po prestanih preizkušnjah s prestolniško vlago, se zelo pohvalijo z našo suho klimo in z našim "provincijalnim" življenjem. Napovedanih imamo še nekaj novih prihodov.

Poleg vsega pa tudi mi sami skrbi-

Novice iz Slovenije

OBOROŽENI SPOPADI S KOMUNISTI

V noči od 9. na 10. maja so se oboroženi protikomunistični oddelki v Sloveniji spopadli s Knojevci in miličskimi stražami na cestnem mostu čez Savo pri Sneberjah in železniškem mostu preko Ljubljani pri Zalogu. Po enourni borbi so si protikomunistični oddelki izsilili prehod na obeh mestih. V boju je bilo pobitih in ranjenih več Knojevcev. Ranjence so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, mrliče so pa pokopali pri Sv. Križu v Ljubljani.

Zaradi tega napada protikomunističnih oddelkov se je titovec lotil preplah celo v sami Ljubljani. Zato so dne 10., 11. in 12. maja v Ljubljani močno pojačali miličarske patrulje ter so Oznoveci legitimirali vse moške, tako, kakor pred leti pod okupacijo Italijani.

Vojaški nabori in vpoklici

V zadnjem času so bili v titovi Jugoslaviji nabori letnikov 1929 in 1930. Po brali so vse. Pod orožje so pozvali tudi letnik 1928. V kratkem bodo vpoklicali tudi ostale letnike do starosti 30 let, ki so služili manj, kot je pa sedaj določen vojaški rok.

V vojaško službo morajo sedaj oditi tudi vsi duhovniki, v starosti do 30 let, če niso še odslužili obveznega vojaškega roka.

Novince — vojaške obveznike —, ki

mo, da se naše število poveča: Pri Garserjevih so kupili hčerkico, ki so jo krstili za Metko. Zavedni slovenski družini naše iskrene čestitke.

Redne slovenske maše so skoraj vedno polnoštevilno obiskane in očetovska beseda g. dr. Hanželiča sega vsem prav do srca.

Prvi pomladanski dnevi so se v Cordobi že pričeli, Ljubitelji gora se pripravljamo na izlete, ki jih bomo redno organizirali, da s tem obnovimo naše stare slovenske navade.

Izpod cordobskih gora pošiljamo pozdrave vsem Slovincem v Argentini in v svetu!

G. Hladnik Janez, prosi vse rojake, naj ga ne kličejo po telefonu ali osebno iščejo med 12 in 15 uro popoldne!

Pozvedba. — G. Kolalič Tone in njegova gospa Angela, doma iz Ljubljene, sta naprosena, da se oglasita svojemu znancu Vehru Francu na naslednji naslov: Veher Franc, Aticos Arioga, No. 289, Maracaibo, Venezuela. G. Milutin Gregorič iz Maksimirske ceste v Zagrebu naj se javi pri "Tijum", Av. de Mayo 840, Telef. 34-0211 (Subte Piedras).

so odslužili svoj rok meseca marca in aprila, niso spustili domov, temveč so jih pridržali še nadalje v vojski.

Po vsej Sloveniji sedaj komunistične vojaške oblasti delajo nove vojaške razporede vseh vojnih obveznikov do 50. leta starosti.

Na Primorskem so titovec pozvali pod orožje vse rezervne častnike in podčastnike.

Umrli so: Jovo Marjanovič na Viču pri Ljubljani, Jože Pegam, pek v Cerkljah ob Krki, Anton Mlakar v Ljubljani, Vinko Mlakar, uslužbenec podjetja Gradis — Listostroj v Ljubljani, Jože Šoba v Ilirski Bistrici, Marija Mahkovec v Zalogu, Martin Trbovc v Hudi jami, Jože Berčon, uslužbenec podjetja Elektropromet v Ročinju, Marjanovič Vučen uslužbenec tovarne konzerv na Viču. Pri kopanju v Savinji pri Celju je utonil 14 letni Drago Blaznik; umrli so dalje: Adolf Jakhel upokojenec drž. žel v Mariboru, Štefanija Kokalj v Ljubljani, Franc Seidl posestnik v Novem mestu, Janez Aljančič v Kranju, Martin Kmecl v Celju, Robert Zor, Štefanček Zore, Franc Verbole, ing. Janko Grajzer na Bledu, Jože Peonik pri Sv. Pangracu na Zgornji Ponikvi pri Žalecu, Miha Žumer, instalater v železarni na Jesenicah, Marjan Jalen, student kemije na Rodinah, Lado Rebernik, Karolina Wolf, roj. Dolinar v Ljubljani, Vinko Mlakar, obrtnik v Ljubljani, Andrej Polenčič, orožniški podporočnik v p. v Nevljah pri Kamniku, frančiškanski sobrat fr. Didak Berlic v Ljubljani, Franc Nerat, Angela Šubert, učiteljica v p., Marija Ferlic, roj. šlajpah v Novem mestu, Jera Rom, roj. Strašek, Angela Drobnič v Sodražici, Anton Martinčič v Ljubljani, Lojzka Zidar v Ljubljani, Betka Končan v Škofji, Loki Franc Žitnik, uslužbenec okrajne industrije čipk v Tacnu pod Šmarno goro, Franc Baloh, uslužbenec podjetja Gradis, Marija Mahkovec, roj. Pangeršič, uslužbenka sekcije za vzdrževanje proge v Ormožu (pokopali so jo v Zalogu), Andrej Trebše v Ljubljani, Robert Zor, gradbeni tehnik v Ljubljani, Ana Kofler, roj. Karlbaner v Bistrici pri Limbušu, Štefanček Žare v Zagorju ob Savi, Karel Socič, trgovec na Občinah pri Trstu, Franc Nerat, upokojenec drž. žel. v Ljubljani, Anton Primic v Ljubljani, Franc Nadoh, cestni predelavec v Ki-

SLOVENC I P O S V E T U

VENEZUELA

POZDRAV SLOVENCEV IZ VENEZUELE

Maracaibo, 9. avgusta.

Mesto Maracaibo leži ob morskem zalivu in je glavno mesto države Zulia. Ima približno 230.000 prebivalcev. Petrolejska podjetja na tem področju so vsa ameriška. Podnebje je tropsko, pokrajina en sam pragozd, samo na področjih, kjer črpajo petrolej, so podjetja zgradila lepa naselja, ki se imenujejo campi. V enem takih campov, Mora, ki ima tudi lastno pristanišče, naš je okrog 50 Slovencev. Prepuščeni smo samim sebi, nimamo med sabo inteligence in smo tudi brez slovenskega duhovnika. Zaposleni smo primerno vsi in upamo, da bomo tudi v bodoče. Plače so tu zelo različne. Strokovno delavstvo, n. pr. mehanike plačajo po 25 do 30 bolivarjev dnevno z različnimi dokladami pa se zaslužek povzpne na 35 do 40 bolivarjev. Tisti, ki služijo po privatnih službah, dobe dnevno 20—25 bolivarjev. Vzdrževanje v penziju stane dnevno 10 bolivarjev.

Starih slovenskih naseljencev tu ni, razen g. Strgarja Ivana, doma iz Cerknice, ki nam je vsem novodošlim Slovincem zelo pomagal ob našem prihodu, nam preskrbel službe, družinam z otroci pa tudi stanovanja. Prav hvaležni smo mu vsi. Posebno še, ker je ostal tak kakršni smo mi vsi in ni nasedel lažni- vi komunistični propagandi. Ostal je zvest Bogu in narodu.

Prosimo, gospod urednik, sporočite mi pismeno, kdaj bo imel spet Vaš pevski zbor koncert v radiu, da ga bomo lahko poslušali.

Vsem Slovincem v Argentini in po širnem svetu naš bratski pozdrav.

Slovinci iz enezuele - Maracaibo.

AVSTRIJA

V taborišču je sedaj precej drugače...

Spittal, 20. julija

Posebnih novic pravzaprav ni. Vse je drugače kot je bilo pred pol leta, kaj šele pred enim letom. Ljudi je še vedno mnogo. Opoldne in zvečer še vedno piska v glavni kuhinji. Ljudje hodijo po menažo. Po cestah je še vedno kot v mravljišču. Če pa pogledaš od blizu, so pa to čisto novi obrazi. Mnogo Slovincem je, ki so prišli od zunaj v taborišče. Madžarov je v taborišču nad 700, v zadnjem času je prišlo tudi nekaj Rsov.

I.R.O. taborišča še ni prevzela. Pač pa se v njem udejstvuje. Sedaj izdaja nove legitimacije s fotografijo. Dobili smo tudi vprašalne pole. Odgovoriti je bilo treba na sledeča vprašanja: 1. Greš domov?; 2. Ostanesh v Avstriji? in tretje vprašanje "Emigriraš"? Odgovore na vsa ta vprašanja je moral vsak begunec še posebej sporočiti neki Miss.

I.R.O. je začela organizirati tudi razne tečaje, tako jezikovne (angleščina, španščina) ter strokovne za šivilje, krojače, mizarje, tesarje in mehanike. Jezike poučujejo po gramofonski metodi, strokovne tečaje pa vodijo razni mojstri, vrhovno upravo ima g. Matko.

Gledaliških predstav ni več. Zadnja prireditev je bila maja meseca v celovškem radiju. Nastopili smo z Desetim bratom.

Redna slovenska publikacija v taborišču, okr. Ilirska Bistrica, Marija Telavetz, v Ljubljani, Elizabeta Bolha, roj. Jere, po domače Majnikova posestnica na Igu za Franja Cigler v Mariboru.

rišču je sedaj samo še Bogoljub. Zadnje večje delo tiskarne je bila Zbirka slovenskih narodnih pesni. Mladine je v taborišču precej manj kot poprej, vendar je pa še vedno živahno okoli mladinskega doma, ki ga vodi g. Matko. Dve skupini po 20 slov. in ena skupina madžarskih otrok sta odšli za tri tedne na počitnice v bližino Feldkirchna pri Osojskem jezeru.

Mesto taboriščnega vodje je po odhodu g. Vrtačnika prevzel g. Gruden, šef taboriščne bolnišnice je po odhodu dr. Meržola hrvaški zdravnik dr. Janson. Dorektorjev tolmač je biv. akademik Kovačič Erik. Ljudsko šolo upravlja ga. Grumova.

Poroke smo imeli: Grum Janez in Arnež Mimi, Pristov Janez in Kržišnik Marija, Bambič Ivan in Bartol Marija, Gostič Martin in Žagar Ivanka, Štok Vinko in Hierlaender Getrude, Benedičič Ciril in Čepon Marija, Revšek Ivan in Cunder Elizabeta.

Rojstva so bila naslednja: Martinc Marjeta, Jakoš Marjan, Perčič Olga, Letnar Stanislava, Kržan Bruno, Koritnik Anton, Sinčka je dobil tudi Bolta Nace.

Umrli pa so: Pogačnik Jožefa, roj. 1902, Habič Franciška, roj. 1896, Močnik Stanko, otrok, Miklič Anton, roj. 1912, Krulje Anton, roj. 1880 in otroka Kuhar Janez ter Kavčič Lea.

Titova repatriacijska komisija prihaja v taborišče bolj po redko. Vedno pa brez uspeha. Trobca ni več, pač pa prihaja namesto njega Kogej Vasja, doma iz Device Marije v Polju.

CERKVENI VESTNIK

Obnova posvetitve Marijinemu Brezmadežnemu Srcu je v nedeljo 21. avg. ob 4 pop. v cerkvi Medalla Milagrosa. Spored: Sv. rožni venec, govor in litanije M. B. Po litanijah skupna molitev posvetilne molitve Pija XII. ki bo na razpolago na spominskih podobnicah v cerkvi.

Cerkev Medalla Milagrosa stoji na Curapaligue 1185. Dohod do tja je s Primera Junta z omnibusom 154 in kolektivom 103 do križišča ulic Quirno Costa in Carapaligue, nato dva kvadra peš po tej ulici. Iz Liniersa z omnibusom 137 prav tja. Iz Plaza Mayo z omnibusom 122 ter tramvajem 44. Iz Retira s kolektivom 44 do križišča cest Asamblea ter Emilio Mitre.

Žeganje na Belgrano bo v nedeljo, na prvo obletnico, odkar je slov. sv. maša v tej salezijanski cerkvi. Zato bo dopoldne ob 10.15 peta sv. maša. Za to priliko vabljeni tudi drugi Slovenci, ki se sicer v drugih cerkvah udeležujejo nedeljske službe božje.

Priprava za prvo sv. obhajilo, sv. spoved in sv. birmo z otroci je vsako nedeljo popoldne, na Ramon Falcon, Ramos Mejia, San Martin in Florida, v Lanusu pa med tednom. Starši prijavite in pošljite otroke, ki doslej še niso prišli! Podelitev sv. zakramentov bo oktobra ob priliki obiska prevz. g. škofa ljubljanskega dr. Gregorija Rožmana.

ORGANIZACIJSKI VESTNIK

Odbor SFZ sporoča vsem, ki sodelujejo pri igri "Luč z gora", da imajo vajo v soboto dne 20. avg. popoldan ob štirih v dvorani Sv. Julije (pri Slovenski pisarni).

Vljudno pa vabi vse fante in prijatelje SFZ na svoj izredni sestanek, ki bo v nedeljo dne 21. avg. takoj po končani sv. maši v salezijanski dvorani na Belgrano, kjer je maša za Slovence. Sestanek je zelo važen, bo pa kratek. — Odbor SFZ.

Pakete v Slovenijo

POŠILJA IZ ŠVICE

5 kg. kave Ia.	\$ 61.—
5 kg. sladkorja	„ 30.75
5 kg. riža Ia.	„ 39.—
5 kg. mila Ia.	56.—
5 kg. kakao holand.	40.—
800 gr. Ceylon čaja	42.—

Paketi po prosti izbiri

Streptomycin, zdravila itd. Pravtako pošiljamo živilske pakete iz Buenos Airesa po dnevnih cenah. Izvozno dovoljenje, pakiranje in poštnina \$ 18.80

Novo tekstilno blago do 5 kg. \$ 25.—

Staro blago do 5 kg. \$ 22.—

PANETH Y Cía.
DIAGONAL NORTE 501,
of. 810

SUDAMERICAN BUSINESS OFFICE

LAVALLE 361, visoko pritličje

BUENOS AIRES

Tel. 32 - 4597

Posebni paketi za Jugoslavijo

Dostava v 4 tednih. — Cena za vsak paket 105.—

Tip 1:

22 kg 500 g moke
4 kg 500 g sladkorja
1 kg 200 g medu
225 g kave
Netto: 28 kg 425 g

Tip 2:

18 kg moke
4 kg 500 g riža
2 kg 700 g sladkorja
225 g čokolade
Netto: 25 kg 425 g

Tip 3:

9 kg moke
4 kg 500 g riža
9 kg sladkorja
900 g kave
Netto: 23 kg 400 g

Tip 4:

4 kg 500 g kave
4 kg 500 g sladkorja
4 kg 500 g moke
2 kg medu
225 g bonbonov
Netto: 15 kg 725 g

Tip 5:

4 kg 500 g
4 kg 500 g moke
4 kg 500 g sladkorja
1 kg 224 g popra
Netto: 14 kg 724 g

Tip 6:

4 kg 500 g kave
4 kg 500 g sladkorja
4 kg 500 g moke
560 g čaja
225 g bonbonov
Netto: 14 kg 285 g

Tip 7:

4 kg 500 g kave
4 kg 500 g sladkorja
4 kg 500 g riža
340 g toaletnega mila
Netto: 13 kg 840 g

Tip

2 kg pražene kave
560 g čaja
1 kg 125 g kakao
1 kg 125 g sladkorja
560 g popra
2 kg 250 g riža
Netto: 7 kg 870 g

"Kaj je v teh gorah posebna moč, o kateri mi nimamo nikakega pojma; luč, ki z leskatojočih se snežišč sveti v ljudi, kateri se iz vsakdanjosti dvigajo v čarobno naročje planinskega sveta" (Mirko — "Luč z gora").

Borbo in zmago plemenitosti nad pokvarjenostjo velemesta nam prikazuje

VELIČASTNA DRAMA

LUČ Z GORA

ki jo priredi "Slovenska fantovska zveza" dne 28. avgusta 1949 v veliki dvorani "San José", Azcuénaga 154 ob petih popoldne. Blagajna je odprta eno uro pred predstavo.

EUROPLATA

Pozos 129, 1 p. — Buenos Aires

(ZA KONGRESOM)

Uradne ure: 9. — 12. in 14. — 19., ob sobotah samo od 9. — 12.

PAKETI ZA SLOVENIJO in za ostalo Evropo.

Dostava traja tri do štiri tedne.

1) Paketi, ki se pošiljajo preko Kopenhagena, Danska.

PAKET TIP 5 CENA \$ 105.— PAKET TIP 8 CENA \$ 105.—

10 kg sladkorja
5 kg kave
6 zavitkov popra (750 g)

PAKET TIP 6 CENA \$ 105.—

5 kg kave
5 kg sladkorja
5 kg riža

PAKET TIP 7 CENA \$ 105.—

7.5 kg kave
5 kg sladkorja
3 zav. popra

5 kg kave
5 kg sladkorja
450 g čokolade
112 g čaja
500 g popra
75 g ml. čokolade
500 gr. kakao

PAKET TIP 9 CENA \$ 105.—

13.5 kg. moke
5 kg. sladkorja
3.6 kg. kave
1 zav. popra

2) Za pakete Tip 10 do Tip 17 je treba plačati še 7.50 poštne pristojbine.

PAKET TIP 10 CENA \$ 39.—

2½ kg. kave
2 kg. sladkorja

PAKET TIP 12 CENA \$ 44.—

2 kg. čokolade, 300 tablic

PAKET TIP 14 CENA \$ 42.—

1.200 gr. čaja

PAKET TIP 16 CENA \$ 44.—

8 koščkov pralnega mila
a 430 gr

2 kosa toaletnega mila
a 100 gr

1 kos mila za britje, 50 gr.

PAKET TIP 11 CENA \$ 17.—

5 kg. sladkorja

PAKET TIP 13 CENA \$ 28.—

4.5 kg riža

PAKET TIP 15 CENA \$ 17.—

4.5 ovsenih kosmičev

PAKET TIP 17 CENA \$ 25.—

500 gr. kave
500 gr. sladkorja
500 gr. riža

3) Paketi, ki se pošiljajo iz Argentine:

TIP LJUBLJANA CENA \$ 48.—

2 škatli masti, 1.680 g

1 škatlja olja, 1.5 ltr

1 škatlja šunke, 320 g

1 škatlja paštete, 90 g

TIP ZAGREB CENA \$ 48.—

1 škt. polnm. sira, 1 kg

2 škt. sl. kond. mleka

1 škt. šunke, 320 g

2 škt. medu, 1 kg

TIP OSIJEK CENA \$ 48.—

3 škt. Cornedbeef, 1.200 g

1 kg masti

1 kg slanine

V Nemčijo in Avstrijo morete poslati pakete z "Blitzgutsheinom", ki jih dobi naslovnik v roku osmih dni, po ceni 29.—, 43.— in 56.— pesov. Imetniki teh bonov lahko dvignejo blago iz 52 skladišč v raznih krajih Nemčije in Avstrije.

ZAVITKI ZA JUGOSLAVIJO

Zavitki so zavarovani in prihajajo v enem mesecu na določeno mesto po oddaji naročila.

Zavitek kave in sladkorja		Zavitek čaja	
5 kg brutto	\$ 39.—	1.2 kg brutto	\$ 42.—
2½ kg surove kave		1 kg čaja	
2 kg sladkorja		Zavitek ovsenih kosmičev	
Zavitek sladkorja		5 kg brutto	\$ 17.—
5 kg brutto	\$ 17.—	4.5 kg ovsenih kosmičev	
4.5 kg kristalnega sladkorja		Zavitek mila	
Zavitek čokolade		5 kg brutto	\$ 44.—
2.3 kg brutto	\$ 44.—	8 koščkov pralnega mila a 430 gr	
2 kg Fondant čokolade, 300. tablic		2 kosa toaletnega mila a 100 gr	
Zavitek riža		1 kos mila za britje 50 gr	
4.5 kg brutto	\$ 28.—	4 zavitki pralnega praška a 250 gr	
4 kg riža		Zavitek nogavic A	
Zavitek testenin		(brez poštne pristojbine) \$ 24.—	
5 kg brutto	\$ 33.—	1 par Nylon nogavic, prvovrstnih	
4.5 kg testenin		z gladkim šivom. Modne barve. Ve-	
Zavitek moke		likost 9, 9½, 10. Pri naročilu vse	
5 kg brutto	\$ 25.—	to navesti.	
4.5 kg moke			

Poštna pristojbina za zavitek \$ 7.50

ZAHTEVAJTE NAŠE POPOLNE SEZNAME

Poštna naročila, plačila s čeki in giro postal naslavlajte na "Colis Suisse"

Agencia Colis Suisse, 25 de Mayo 189, Buenos Aires

(Pasajes Marítimos y Aéreos)

(prešnji naslov RECONQUISTA 144)

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336, tel. 76-9160

pol kvadre od ogla Cabildo 2300.

Nudi lepo in bogato izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, poročnih prstanov, spominskih daril in modernega nakita.

VSA POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO!

(Ob sobotah popoldne se lahko stranke zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, Dto. 5, prvo nadstropje).

RICOMARO PAQUETES PARA EUROPA

Uradne ure: ob torkih, sredah, četrtkih in sobotah od 16. do 19. ure.

Hipolito Irigoyen 434/VI - Dep. I

(Na samem Trgu 25 de Mayo)

Uradujemo tudi v slovenščini!

Zavitki za Slovenijo

IN OSTALE EVROPSKE DRŽAVE

Dostava iz Švice v treh do petih tednih.

ENOTNI ZAVITKI	MEŠANI ZAVITKI
Zavitek sladkorja	Zavitek "Drina"
4½ kg sladkorja, cena \$ 19.—	3 kg prvovrst. kave Santos
9 kg, \$ 38.—	1½ kg. sladkorja
Zavitek riža	Cena \$ 51.—
4½ kg. riža, cena \$ 32.—	Zavitek "Rona"
9 kg., \$ 64.—	4 kosi mila za pranje
Zavitek moke	(1.600 gr.)
4½ kg. bele moke, cena \$ 28.—	6 kosov toalet. mila (600 gr.)
9 kg., \$ 56.—	Cena \$ 32.—
Zavitek kave Santos II	Zavitek "Dunav"
4¼ kg kave Santos, cena \$ 46.—	1 kg. prvovrst. kave Santos
Zavitek kave Santos I	2 kg. sladkorja
4½ kg. prvovrstne kave Santos	½ kg. kakao
cena \$ 64.—	¼ kg. čaja
9 kg., \$ 124.—	1 doza kondenz. mleka
	Cena \$ 47.—

Imamo pa še tudi druge enotne in mešane zavitke.

ZAVITKI PO IZBIRI ODPOŠILJATELJA

iz spodaj navedenih živil. Odpošiljatelj si lahko sestavi zavitek po lastni izbiri. Zavitki lahko tehtajo najmanj 4 kg., največ pa 9 kg.

1 kg. sladkorja	\$ 4.50	1 kos mila za pranje	\$ 4.50
1 kg. bele moke	\$ 6.30	1 kos toal. mila	\$ 3.50
1 kg. riža	\$ 7.20	1 doza kondenz. sladkane-	
1 kg. prvovrst. kave		ga mleka	\$ 4.50
Santos	\$ 15.—	1 kg. svinjske masti	\$ 16.50
1 kg. prvovrst. čokolade	\$ 19.—	1 kg. olivnega olja	\$ 21.—
1 kg. kakao	\$ 17.—	1 kg. margarine	\$ 13.—
1 kg. čaja	\$ 45.—		

Zgoraj navedenim cenam je treba dodati za vsak zavitek še sledečo poštino: Za Nemčijo in Avstrijo \$ 6.—, za Jugoslavijo in ostale evropske države pa \$ 9.—

Vsi zavitki so zavarovani!